

**Musimy myśleć w kategorii
uniwersytetu jako całości,
a nie samowystarczalnych wysepek**

– rozmowa z prof. Marcinem Pałysem,
rektorem UW

s. 2

ALGORYTMY I BIAŁKA

s. 18-19

Prof. Piotr Sankowski chce stworzyć algorytmy z prostą analizą, których będzie można użyć do rozwiązania konkretnego problemu.

Dr hab. Joanna Sułkowska prowadzi symulacje zaplątowania i rozplątowania białek. Oboje otrzymali ważne europejskie wyróżnienia – granty ERC i EMBO.

Z KAJETÓW KADETÓW

s. 20

Dzięki analizie źródeł archiwalnych prowadzonej przez kilkunastoosobową grupę studentów i doktorantów udało się odtworzyć m.in. plan zajęć uczniów XVIII-wiecznego Korpusu Kadetów. Jak wyglądała codzienność w Szkole Rycerskiej, można przeczytać w niedawno wydanej monografii.

PRZY ŁOPACIE

s. 30

W okresie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej każdy obywatel miał od czasu do czasu chwycić za łopatę i w czynie społecznym pracować dla ojczyzny. O zaangażowaniu w odbudowę stolicy i pochodach pierwszomajowych w kolejnym odcinku *Z Archiwum UW* pisze dr Robert Gawkowski.

prof. Marcin Pałys, rektor UW,
i prof. Leszek Borysiewicz, rektor
Uniwersytetu w Cambridge

prof. Agnieszka Chacińska i prof. Maria Magda
Konarska, założycielki ReMedy

2017 rok w szkolnictwie wyższym zapisał się jako rok dyskusji nad projektem nowej ustawy. Uniwersytecka społeczność zapamięta go także jako rok podjęcia stałej współpracy z Uniwersytetem w Cambridge, otwarcia Welcome Point czy przyznania przez European Research Council grantów archeologowi i informatykowi. Więcej wydarzeń minionych dwunastu miesięcy przypominamy na **s. 10**.

Gmach Audytoryjny po renowacji

W NUMERZE

PROGRAM WIELOLETNI

2. MUSIMY MYŚLEĆ W KATEGORII UNIwersYTETU JAKO CAŁOŚCI, A NIE SAMOWYSTARCZALNYCH WYSEPEK

Rozmowa z prof. Marcinem Pałysem, rektorem UW

WYDARZENIA

10. 15 UNIwersYTECKICH WYDARZEŃ

14. KALEJDOSKOP

17. NOMINACJE PROFESORSKIE

BADANIA

18. PROSTE JAK ALGORYTM

Katarzyna Majewska

19. BIAŁKOWE PĘTELKI, WĘZELKI I SUPEŁKI

Katarzyna Majewska

20. Z KAJETÓW KATEDÓW

Anna Swatowska

21. W SOCZEWCIE

PREZENTACJE

24. PRZEDSIĘBIORCZE INICJATYWY

Katarzyna Bieńko

25. PATRYCYPACYJNY PIERWSZY RAZ

Anna Swatowska

26. KATEDRA KSZTAŁTOWANIA POSTAW

Anna Rosner

VARIA

27. RÉSUMÉ

28. KWADRANS AKADEMICKI

29. COPY&PASTE

ODKURZONE, UCHWYCONE

30. PRZY ŁOPACIE

Robert Gawkowski

ODESZLI

31. MIKROBIOLOG GAWĘDZIARZ

32. ODESZLI

2018
UNIwersYTET WARSZAWSKI 1/84

REDAGUJĄ:

Anna Korzekwa-Józefowicz
Katarzyna Bieńko
Olga Laska
Katarzyna Łukaszewska
Katarzyna Majewska
Anna Swatowska
Robert Gawkowski (stały
współpracownik redakcji)

ADRES REDAKCJI:

Biuro Prasowe
Uniwersytetu Warszawskiego

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel. (+48 22) 55 20 740, 55 24 066
e-mail: pismo-uczelnia@uw.edu.pl
www.uw.edu.pl

ZDJĘCIA (jeśli nie zaznaczono inaczej):

Mirosław Kaźmierczak
WYDAWCA:
Wydawnictwa UW
Nowy Świat 4, 00-497 Warszawa
PROJEKT GRAFICZNY, SKŁAD:
Anna Zagrajek, Studio Układanka
DRUK:
Drukarnia POZKAL
NAKŁAD:
3000 egz.

OKŁADKA:

Rozmowa z rektorem UW
prof. Marcinem Pałysem dotycząca
programu wieloletniego „Uniwersytet
Warszawski 2016-2025” znajduje się na
s. 2. Rysunek na okładce Anna Zagrajek.
Redakcja zastrzega sobie prawo do
redagowania, dokonywania skrótów
oraz odmowy publikacji nadesłanych
materiałów. Redakcja nie odpowiada za
treść reklam.

MUSIMY MYŚLEĆ W KATEGORII UNIwersYTETU JAKO CAŁOŚCI, A NIE SAMOWYSTARCZALNYCH WYSEPEK

Statystyki dotyczące liczby planowanych inwestycji, metrów kwadratowych, które zyska uczelnia, czy kwot, które państwo zdecydowało się zainwestować w rozwój UW, robią wrażenie, ale – jak przy każdej okazji podkreśla rektor Marcin Pałys – mają znaczenie drugorzędne. „Program wieloletni to program zmiany, modernizacji różnych działań uniwersytetu. Budynki są narzędziami wtórnymi wobec tych przedsięwzięć” – przekonuje. O tym, jak musi się zmienić nie tylko nasz sposób działania, lecz także myślenia o uczelni, żeby cele programu wieloletniego mogły zostać osiągnięte, z prof. Marcinem Pałysiem, rektorem UW, rozmawia Katarzyna Łukaszewska.

W listopadzie 2015 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę o wsparciu rozwoju uniwersytetu przez sfinansowanie w latach 2016-2025 programu wieloletniego obejmującego 18 inwestycji. Przy każdej okazji podkreśla Pan, że efektem programu ma nie być nowa przestrzeń dla uczelni, ale znacznie głębsze zmiany dotyczące wielu sfer działalności uniwersytetu. Program ma przyczynić się do rozwoju interdyscyplinarności, umiędzynarodowienia, innowacyjnego kształcenia, kształcenia przez całe życie, przedsiębiorczości oraz do poprawy jakości życia publicznego. To cele szczegółowe wymienione w programie. A co stoi za tymi hasłami, jaki ma być uniwersytet w roku 2025?

Przede wszystkim otwarty na bardzo wielu płaszczyznach. Po pierwsze otwarty wewnętrznie, w którym z jednej strony możliwe jest prowadzenie badań i kształcenia wielodyscyplinarnego, opierających się na współpracy osób z różnych dyscyplin, a z drugiej strony możliwa jest migracja osób między różnymi jednostkami.

Po drugie otwarty na intensywne kontakty z otoczeniem – czerpiący z pomysłów świata i wysyłający na zewnątrz idee, opracowania, rezultaty badań. Uwzględniający w swoim działaniu zmiany społeczne wpływające na przykład na oczekiwania wobec wykształcenia wyższego. Nasi absolwenci muszą umieć funkcjonować w zalewie informacji, selekcjonować je, sprawdzać ich wiarygodność. Bardzo ważna jest też umiejętność pracy w zespole. Powinniśmy pamiętać, że osoby, które kształcimy

na studiach doktoranckich, nie muszą przez całe życie pracować na uniwersytecie, wykształcenie akademickie powinno być dobrym punktem wyjścia – kapitałem do pracy – poza uczelnią, na przykład do prowadzenia działalności gospodarczej czy społecznej.

Szczególnym przypadkiem otwartości na świat zewnętrzny jest umiędzynarodowienie. Bardzo ważne jest dla nas, aby każda osoba czuła się w naszych murach jak najlepiej. Chcemy, aby uniwersytet był miejscem atrakcyjnym i przyjaznym dla zagranicznych naukowców i studentów, a polskim studentom umożliwiało przebywanie w wielokulturowym i wielojęzycznym środowisku i dzięki temu rozwijanie kompetencji, które są niezwykle ważne w zglobalizowanym świecie.

Skala programu wieloletniego sprawia, że jego realizacja jest ogromnym wyzwaniem dla uczelni. Mamy jednak pewne doświadczenia, z których możemy czerpać. W ostatniej dekadzie rozbudowaliśmy i zmodernizowaliśmy kampus na Ochocie. W tym samym czasie trwały też inne uniwersyteckie inwestycje, m.in. I etap budynku dla nauk lingwistycznych przy ulicy Dobrej, którego II etap będzie finansowany z programu wieloletniego. Czego nauczyły nas te inwestycje, co teraz moglibyśmy wykorzystać przy realizacji programu?

Nowe uniwersyteckie budynki, które powstały w ostatnich latach, są bardzo komfortowe. Pracownicy i studenci mają bardzo dobre warunki do pracy i nauki. Jednocześnie musimy o wiele intensywniej wykorzystywać te powierzchnie. W przeciwnym

2016-2025

PROGRAM
WIELOLETNI

razie wydziały i cały Uniwersytet będą mieć problem z udźwignięciem kosztów tego komfortu.

W jednostkach zajmujących się naukami społecznymi i humanistycznymi sytuacja lokalowa jest często bardzo trudna. Jeśli na przykład na 12 osób przypada jeden pokój do pracy, to często chcemy w nowej inwestycji przeznaczyć dla tego samego zespołu 12 oddzielnych pokoi, ale trzeba zastanowić się nad kosztami utrzymania przy takim rozwiązaniu. Często niewielkie nawet jednostki organizacyjne chciałyby mieć swoją salę wykładową, tak żeby zawsze była wolna i dostępna na wykład, ćwiczenia, zebranie zakładu, obronę pracy doktorskiej. Oczywiście, że byłoby to bardzo wygodne, ale uniwersytetu nie stać na takie gospodarowanie przestrzenią. Jeśli sąsiadujące ze sobą wydziały na kilka wykładów w tygodniu potrzebują dużej auli, to nie znaczy że każdy z nich powinien mieć osobne pomieszczenie tego typu, tylko że powinny je współdzielić. Dlatego właśnie chcemy zebrać informacje dotyczące wszystkich jednostek i ocenić, jakie jest rzeczywiste łączne zapotrzebowanie uniwersytetu na infrastrukturę, bo zapotrzebowanie widziane przez pryzmat pojedynczych potrzeb nie oddaje rzeczywistej sytuacji.

Dlatego przy okazji programu chcemy opracować standardy dotyczące wielkości i wyposażenia pomieszczeń do pracy oraz sal dydaktycznych, które mogłyby być używane

PROGRAM WIELOLETNI – FAKTY I LICZBY

3 listopada 2015 roku – uchwała Rady Ministrów o wsparciu rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego, zmieniona 13 stycznia 2017 roku; obecnie procedowany jest wniosek o kolejną zmianę programu złożony przez UW 27 czerwca 2017 roku

cel główny: ożywienie potencjału nauk humanistycznych i społecznych, wzmocnienie międzynarodowej pozycji UW, zwiększenie wpływu uniwersytetu na otoczenie społeczne i gospodarcze

6 celów szczegółowych – patrz s. 6

sposób osiągnięcia celów: stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju UW przez rozbudowę i modernizację infrastruktury uczelni

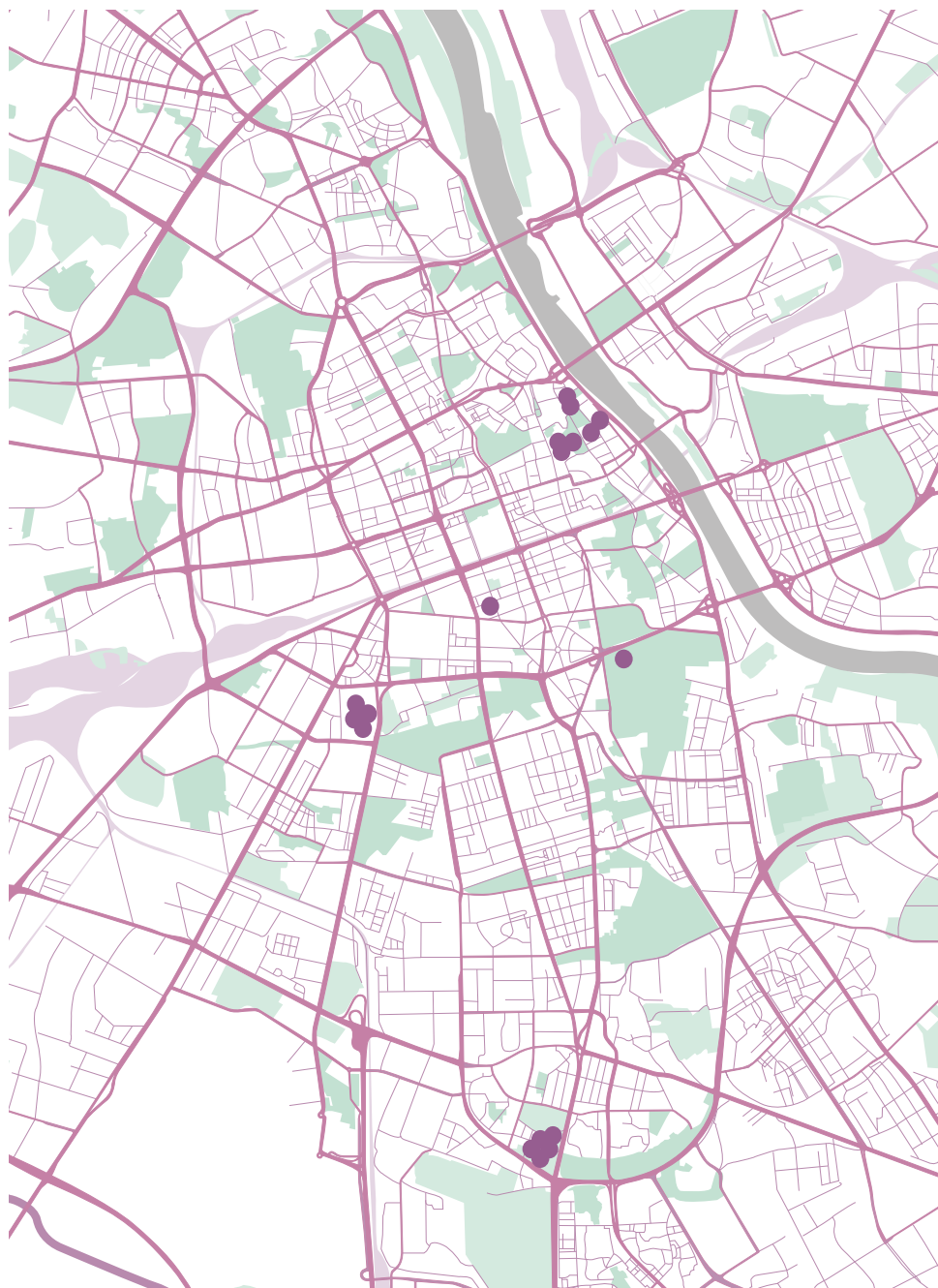
18 inwestycji planowanych w ramach programu – patrz s. 5

około **180 tys. m²** – powierzchnia nowych oraz zmodernizowanych budynków

970 110 500 – budżet programu, w tym **945 110 500** ze środków państwowych, **25 000 000** ze środków UW

2016-2025 – lata realizacji programu

🏠 www.uw.edu.pl/program-wieloletni

w całej uczelni. Digital Economy Lab UW stworzył narzędzie, dzięki któremu możemy prześledzić sposób wykorzystania uniwersyteckich sal, robić analizy dotyczące potrzeb infrastrukturalnych jednostek w zależności od liczby ich studentów i pracowników, przy uwzględnianiu takiego standardu. Niektóre dane dotyczące pomieszczeń są dostępne w USOS-ie. W aplikacji wykorzystano też inne dane, na przykład z Biura ds. Nieruchomości UW. Na razie jest to dopiero pierwsza faza tworze-

nia tego typu narzędzi, a bardziej zaawansowane aplikacje do analizy danych powstaną w ramach projektu dofinansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Konkurs rozstrzygnięto w grudniu, naszej uczelni przyznano 38 mln zł na wiele działań związanych z podniesieniem jakości nauczania, kształcenia doktorantów, rozwojem kompetencji studentów i pracowników, a także usprawnieniem i unowocześnieniem zarządzania przez stworzenie odpowiednich narzędzi informa-

Plan inwestycyjny według wniosku o nowelizację programu złożonego przez UW w czerwcu 2017 roku, nowelizacja jest obecnie procedowana przez Radę Ministrów

- Budynek naukowo-dydaktyczny przy ul. Dobrej 55 (filologia i lingwistyka); II etap; 2016-2021
- Budynek naukowo-dydaktyczny na kampusie na Ochocie (psychologia, kognitywistyka, psychofizjologia); 2017-2022
- Budynek naukowo-dydaktyczny (ekonomia i nauki pokrewne); 2021-2025
- Budowa domu studenckiego na kampusie na Służewcu; 2018-2021
- Przebudowa domu studenckiego nr 5 na kampusie na Służewcu; 2023-2025
- Budowa domu studenckiego na kampusie na Ochocie; 2020-2023
- Rozbudowa Centrum Sportu i Rekreacji wraz z budową Centrum Kultury Studenckiej na kampusie na Ochocie; 2020-2024
- BUW (podziemie) – przebudowa na cele zajęć sportowych; 2016-2019
- Budynek na kampusie głównym (górny dziedziniec); 2018-2021
- Przebudowa budynku Porektorskiego na kampusie głównym; 2018-2019
- Przebudowa poddasza Pałacu Kazimierzowskiego na kampusie głównym; 2018-2021
- Przebudowa budynku przy ul. Hożej 69; 2020-2023
- Budynek naukowo-dydaktyczny przy ul. Furmańskiej (nauki społeczne); 2020-2025
- Przebudowa budynku przy ul. Szturmowej 4; 2021-2024
- Budynek naukowo-dydaktyczny przy ul. Bednarskiej 2/4; 2018-2023
- Przebudowa budynku przy ul. Żwirki i Wigury 93; 2022-2025
- Przebudowa budynku w Alejach Ujazdowskich 4; 2018-2019
- Przebudowa i rozbudowa domu studenckiego nr 5 na kampusie na Służewcu na potrzeby akademika i Wydawnictw UW; 2018-2020

tycznych. Dzięki rzetelnym danym łatwiej będzie przystosować rozwiązania infrastrukturalne do potrzeb użytkowników.

Jakie korzyści przyniesie uniwersytetowi wypracowanie wspólnego dla wszystkich jednostek standardu dotyczącego nieruchomości?

Podstawowy standard pozwala na łatwe przenosiny w ramach infrastruktury, elastyczne przypisywanie pomieszczeń i części budynków do pełnienia różnych funkcji, bez konieczności ich każdorazowo-

wego adaptowania, przebudowywania, czyli bez ponoszenia dodatkowych kosztów. Jeżeli wypracujemy wspólne normy, to przeniesienie się z jednego budynku do drugiego, związane np. ze zmianami organizacyjnymi, nie będzie wywoływało takich problemów, jak wtedy gdy przenosimy się z jednej unikalnej lokalizacji do innej również unikalnej. W bardzo dużym uproszczeniu można to przyrównać do sytuacji w hotelu, gdzie wszystkie pokoje są takie same. Jeśli pęknie rura i trzeba przenieść gościa dwa piętra wyżej, standard jego pokoju się nie zmienia. Oczywiście pamiętamy o różnicach między dyscyplinami, ale jednak podstawowe potrzeby mogą być zestandaryzowane.

W przypadku infrastruktury tak dużej jak uniwersytecka bardzo ważne jest także wykorzystywanie efektu skali, czyli osiągania oszczędności finansowych związanych ze zestandaryzowaniem rozwiązań technicznych oraz wielkości i wyposażenia pomieszczeń czy infrastruktury parkingowej. Inaczej eksploatacja budynków staje się bardzo droga. A nie możemy przecież doprowadzić do sytuacji, w której wydział czy inna jednostka pracuje nie po to, żeby rozwijać naukę czy kształcenie, tylko po to, żeby zdobyć fundusze na pokrycie kosztów utrzymania budynku. Standardy w skali ogólnouniwersyteckiej mogą przynieść naprawdę duże oszczędności. Widać to wyraźnie na Ochocie, gdzie obniżono koszty eksploatacji dzięki temu, że inwestycje w ostatnich latach – mimo że dotyczyły różnych jednostek – były prowadzone w sposób skoordynowany. Pozwoliło to na posiadanie wspólnych standardów w zakresie projektowania, instalacji, zgodności i kompatybilności różnych systemów budynkowych.

Wspólne standardy dotyczące instalacji na Ochocie pozwoliły na obniżenie kosztów, co przy realizacji przyszłych inwestycji może być niezwykle użyteczną wskazówką. Jednak w innym aspekcie Ochotę trudno uznać za pozytywny przykład. Gdy się tam przebywa, ma się wrażenie, że jest to raczej zbiór sąsiadujących ze sobą uniwersyteckich budynków. Brakuje atmosfery właściwej kampusom uniwersyteckim.

Właśnie! Aby powstał kampus, w budynkach muszą być rozplanowane miejsca dla potrzeb ogólnokampusowych, ogólnouniwersyteckich. To oznacza, że na kampusie jako użytkowników budynku trzeba traktować nie tylko tych, którzy w nim na stałe pracują lub mają zajęcia, ale całą społeczność naszej uczelni.

Na Ochocie brak integracji wynika z założenia, że każda jednostka uniwersytecka musi być samowystarczalna, pod każdym względem: naukowym, dydaktycznym, finansowym, infrastrukturalnym.

Cele szczegółowe programu wieloletniego „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”

- ▶ stworzenie infrastruktury dla przedsięwzięć transdyscyplinarnych z zakresu nauk humanistycznych i społecznych
- ▶ wspieranie umiędzynarodowienia m.in. przez stworzenie odpowiednich warunków studiowania, pracy i mieszkania dla zagranicznych studentów i pracowników
- ▶ rozwój oferty uniwersyteckiej dotyczącej kształcenia przez całe życie
- ▶ wspieranie innowacyjności i przedsiębiorczości akademickiej, w wymiarze nie tylko technologicznym, lecz także społecznym
- ▶ rozwój innowacyjnych form kształcenia
- ▶ podniesienie jakości życia publicznego m.in. przez udostępnianie szerokiemu gronu odbiorców wyników prac badawczych i narzędzi stworzonych przez uczelnię

Nie bez przyczyny – dotychczas warunkiem finansowania inwestycji było wskazanie konkretnego celu do osiągnięcia przez konkretny wydział. Stąd budynki były projektowane lub remontowane z chęcią zapewnienia jednostce samowystarczalności, natomiast cele i potrzeby ogólnouniwersyteckie nie były wśród priorytetów.

Miedzy innymi to dlatego wyraźnie widać różnicę między kampusem na Ochocie czy Służewcu, i tym przy Krakowskim Przedmieściu. Na kampusie głównym jest więcej całościowego zarządzania wspólną przestrzenią, dlatego jego charakter jest zupełnie inny niż na Ochocie czy Służewcu. Za to po drugiej stronie Krakowskiego Przedmieścia, naprzeciw kampusu głównego, infrastruktura doskonale odzwierciedla zatomizowaną strukturę organizacyjną Uniwersytetu: budynki są wewnętrznie podzielone według pięter lub nawet fragmentów pięter i każda część jest oddzielnie zarządzana. Zamiast wspólnej uniwersyteckiej przestrzeni mamy tam do czynienia z patchworkiem.

Program wieloletni jest po raz pierwszy dużym programem zintegrowanym, wspólnym dla całej uczelni, dotyczącym całej społeczności uniwersytetu i wszystkich obszarów naszej działalności. Ma prowadzić do osiągnięcia celów ogólnouniwersyteckich, odpowiadać na potrzeby uczelni jako całości i służyć jej wewnętrznej integracji. Przy planowaniu inwestycji programu wieloletniego zależy nam na tym, żeby powstawały kampusy uniwersyteckie, a nie pojedyncze budynki, w których jednostki organizacyjne są zamknięte jak w twierdzach. Dlatego równie ważne jest uwzględnienie i funkcji potrzebnych bezpośrednim użytkownikom, i funkcji ogólnouniwersyteckich, kampusowych, społecznych, budujących atmosferę uniwersytetu.

W programie wieloletnim wyraźnie widać, że takie myślenie o uniwersytecie jako całości ma dotyczyć właściwie każdej sfery działalności uniwersytetu – dydaktyki, badań, współpracy z otoczeniem. W dokumentach programu wymienione są np. centra badawcze, które miałyby powstać w nowych inwestycjach: współpracy z biznesem, innowacji społecznych, współpracy i dialogu, nauk o komunikacji czy nauk o człowieku. Na jakim etapie jest realizacja tych przedsięwzięć?

To nie jest koncepcja organizacyjna, nie chodzi o nazwy klasycznych jednostek organizacyjnych. Są to etykiety dla działań w formie elastycznych centrów badawczych, takich platform współpracy wewnątrz uniwersytetu. W tej chwili wiele przełomowych badań, dotyczących najważniejszych wyzwań społecznych i gospodarczych, toczy się w zespołach wielodyscyplinarnych. Bardzo potrzebujemy takich struktur. Mamy w naszym statucie możliwość tworzenia centrów naukowych i jednostek wspólnych, z których korzystaliśmy bardzo rzadko. Teraz jest dobry moment, żeby przyjrzeć się takim konstrukcjom, także dlatego, że trwają prace nad ustawą, która być może całkowicie zmieni podejście do organizacji uniwersytetu. Projekt ustawy nie mówi nic o jednostkach organizacyjnych, tylko o dyscyplinach i zagadnieniach badawczych. Czeką nas więc dyskusja o organizacji UW, a kwestia centrów badawczych to bardzo ważna część tej debaty.

Dzisiaj wszyscy odczuwamy, że działalność wewnątrz wydziału jest o wiele łatwiejsza, niż kiedy wychodzi poza strukturę wydziałową. Centra badawcze, które powstawały dotąd na UW, na przykład DELab, odniosły wiele sukcesów, ale ciągle nie mamy dla nich dobrego modelu organizacyjnego. Na pewno nie chodzi o to, żeby mnożyć pozawydziałowe jednostki podstawowe, tylko szukać platform współpracy. Na Ochocie mamy na przykład Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych. CNBCh właściwie nie ma swoich pracowników merytorycznych, posiada aparaturę i zatrudnia osoby, które ją obsługują. Natomiast pracownicy naukowcy są pracownikami Wydziału Chemii albo Biologii, albo jeszcze innych jednostek i współdziałają w różnorodnych projektach.

Zmiany, o których Pan mówi, wymagają nie tylko opracowania modeli organizacyjnych, lecz także innego podejścia, a to z reguły najtrudniej osiągnąć. Program wieloletni trwa od dwóch lat. Łatwo jest nakłonić społeczność do takiego „zintegrowanego” patrzenia na uniwersytet? Bardzo wyraźnie widać, że brakuje na uniwersytecie świadomości tego, jak funkcjonują inne niż własna jednostki. Każdy wie, jak jest na jego wydziale, ale

wiedza o pozostałych wydziałach jest minimalna. Niedawno przeprowadzone studium socjologiczne pokazało, że na kampusie na Ochocie pracownicy za standard uważają posiadanie własnego stanowiska pracy, równie oczywiste jest dla nich – a także dla studentów – spędzanie codziennie na uczelni wielu godzin. Wydaje im się też, że tak samo jest na całym uniwersytecie. Tymczasem na wydziałach humanistycznych i społecznych jest zupełnie inaczej. Ich pracownikom trudno sobie wyobrazić taki model pracy, a warunki pracy i nauczania diametralnie odbiegają od tych na Ochocie. Przekonanie o tym, że na całej uczelni jest tak jak we własnej jednostce, jest całkowicie błędne, ale powszechne, co utrudnia dyskusję o priorytetach dla uniwersytetu. Przy tym ogromnym wyzwaniu jest odejście od myślenia w kategoriach jednostek, które mają być samowystarczalne, na rzecz myślenia w kategoriach uniwersytetu jako całości, w kategoriach wspólnych zasobów i rozwiązywania problemów w skali całej uczelni, a nie lokalnej. Czeką nas w tym zakresie ogromna praca do wykonania.

W czerwcu tego roku uniwersytet zwrócił się do resortu nauki o wprowadzenie zmian w programie, będą one wkrótce procedowane przez rząd. Jedną z nich jest usunięcie z projektu nazw jednostek przypisanych poszczególnym inwestycjom i skoncentrowanie się na dyscyplinach naukowych, które byłyby osią łączącą przyszłych użytkowników nowych budynków. Dlaczego uczelnia chce dokonać tej zmiany?

Dzisiaj już wyraźnie widzimy, że plan rozmieszczenia jednostek w budynkach przygotowany w 2015 roku nie będzie aktualny w roku 2025, kiedy realizacja programu wieloletniego będzie dobiegała

końca. Zachodzą zmiany organizacyjne, widać to na przykładzie Wydziału Dziennikarstwa i Nauk Politycznych, który miał być przyszłym użytkownikiem jednej z inwestycji realizowanych w ramach programu. W 2016 roku podzielił się na dwa wydziały. Obecny Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii funkcjonuje już w zupełnie innym składzie, ma inną liczbę studentów i pracowników, inne potrzeby. Jednostki uniwersyteckie dzielą się lub łączą, maleją lub rosną. Proces ten będzie trwał. Z technicznego punktu widzenia przypisanie budynków do jednostek oznacza, że każda zmiana organizacyjna na UW wymagałaby zmiany programu. A to jest bardzo skomplikowany proces, każdorazowo wymagający akceptacji Rady Ministrów i nowej uchwały rządu. Wykreślenie nazw jednostek z opisów poszczególnych inwestycji spowoduje, że decyzja o tym, jak jednostki będą rozmieszczone w nowych budynkach, będzie w rękach uniwersytetu, a nie w rękach rządu.

Gdy na tym etapie myślimy o zasobach infrastrukturalnych uniwersytetu, zamiast zastanawiać się nad przypisaniem użytkowników do konkretnych lokalizacji i pomieszczeń, powinniśmy sobie zadać pytanie, jak duża i jakiego rodzaju przestrzeń jest nam potrzebna teraz, a także przewidzieć, jaka będzie za lat 10, 20 czy 30. Budynek mojego Wydziału Chemii powstał w 1939 roku, ma prawie 80 lat, dalej nam służy i będzie służył przez następne dziesięciolecia. To samo dotyczy będzie budynków powstających w ramach programu wieloletniego.

Chcemy zmienić również lokalizację i zakres niektórych inwestycji. Zaproponowaliśmy także wykreślenie z programu informacji dotyczących powierzchni poszczególnych budynków. Jaki jest powód tych zmian?

Możliwości inwestowania przez uniwersytet w różnych miejscach Warszawy nie zależą tylko od nas, ale również od miasta, miejscowych planów zagospodarowania terenu, a często też od konserwatora zabytków. Rezygnujemy z planów dotyczących inwestycji przy ulicach Karowej i Mokotowskiej ze względu na niemożność ostatecznego pozyskania praw do gruntów. Ale także trwa na przykład dyskusja, jak duży budynek może powstać przy ulicy Bednarskiej. Jego wysokość, a w konsekwencji powierzchnia i koszt budowy, zależą od decyzji konserwatora zabytków. Nie jest też jasne, czy będzie możliwe – i celowe – nadwieszenie części budynku nad tą częścią terenu, pod którą przebiega miejska infrastruktura.

Gdy w otoczeniu uniwersytetu coś się zmienia, musimy dostosowywać nasze plany inwestycyjne. Tam, gdzie sytuacja nie jest do końca jasna, rozwa-

Projekt gmachu dla nauk psychologicznych według koncepcji arch. Piotra Bujnowskiego wraz z zespołem.

<

Do konkursu na projekt nowego gmachu dla nauk psychologicznych na Ochocie zgłoszono 17 projektów. Jury nagrodziło trzy z nich, a dwóm przyznało wyróżnienie.

O tym, który z projektów ostatecznie będzie realizowany, zdecydują dalsze negocjacje, do których zostały zaproszone zwycięskie pracownie.

Wizualizacje przedstawiają projekt gmachu według koncepcji arch. Piotra Bujnowskiego wraz z zespołem. Projekt ten otrzymał I nagrodę.

zamy kilka wariantów. W każdym z rozważanych wariantów rozmieszczenie jednostek może być nieco inne, więc to kolejny powód, dla którego staramy się nie przypisywać ich jednoznacznie do lokalizacji.

W ramach programu wieloletniego mamy budżet całościowy oraz określoną liczbę metrów kwadratowych, które będą wybudowane. Są to elementy z góry ustalone. Wszystkie inwestycje są więc ze sobą powiązane i zmiana w jednym miejscu ma wpływ na pozostałe. Jeśli w jednym budynku przybędzie nam metrów, w innym ich liczbę musimy zmniejszyć i na odwrót. Jeśli budynek przy ulicy Bednarskiej będzie mniejszy niż byśmy chcieli, w innym miejscu będziemy musieli dodać metry kwadratowe. Dlatego kolejną zmianą jest określenie w dokumentach programu wieloletniego tylko łącznej powierzchni budynków, dzięki czemu – tak jak w przypadku nazw jednostek – będzie on bardziej elastyczny i będzie wymagał rzadszych nowelizacji.

Jednostki, których dotyczą takie rozważania, wiedzą, że są możliwe różne scenariusze. Zanim jednak przejdziemy do ustalania, w porozumieniu z jednostkami szczegółów, chcemy zawęzić liczbę wariantów wynikających z ograniczeń zewnętrznych.

Dwie inwestycje programu rozpoczęły się w 2016 roku – przebudowa podziemi BUW na cele sportowe i II etap budynku przy Dobrej 55 dla nauk lingwistycznych. W 2018 roku będziemy realizować łącznie już 10 inwestycji. Wśród nich są dwie od dawna planowane. W grudniu rozstrzygniemy konkurs na projekt budynku, w którym znajdą się nauki psychologiczne. Obecnie trwają negocjacje ze zdobywcami trzech pierwszych miejsc. Będziemy też tworzyć projekt dla budynku przy ulicy Bednarskiej. Próbę realizacji inwestycji w tych samych lokalizacjach podejmowały wcześniej wydziały Psychologii oraz ówczesny Dziennikarstwa i Nauk Politycznych, obecnie Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii. Kilka lat temu na zlecenie wydziałów powstały projekty tych gmachów, zdecydowaliśmy się jednak przeprowadzić te prace od nowa. Dlaczego?

Tak jak podkreślałem, program wieloletni jest programem zintegrowanym służącym osiągnięciu ogólnouniwersyteckich celów i odpowiadającym na potrzeby całej uczelni. W obu przypadkach, o których mówimy, projekty powstawały zgodnie z poprzednim modelem prowadzenia inwestycji, o którym już wspominałem. Miały odpowiadać na specyficzne potrzeby tych jednostek. Nato-

miast w niewielkim stopniu nawiązywały do potrzeb ogólnouniwersyteckich m.in. dlatego, że jednostki nie dysponowały danymi zbraniami na poziomie całego uniwersytetu. Tutaj potrzebne jest zharmonizowanie prac i analiz na poziomie całego uniwersytetu. Nie należy też zapominać, że jeden z tych wydziałów się podzielił, o czym mówiłem na początku, więc również z tego powodu poprzedni projekt stracił na aktualności.

Wspomnianym wydziałom nie udało się znaleźć źródeł finansowania, które umożliwiłyby realizację tych wcześniejszych projektów. Teraz pojawiło się źródło, dzięki któremu możemy sfinansować wiele planów, ale wszystkie muszą być zgodne z celami programu, a więc zamierzeniami i potrzebami ogólnouniwersyteckimi. Realizowanie inwestycji, które nie uwzględniałyby założeń programu, były z nimi niezgodne czy wręcz sprzeczne, wymagałoby znalezienia alternatywnego, wielomilionowego źródła finansowania, a takiego nie widać.

Jednym z problemów, które ma rozwiązać program wieloletni, jest rozproszenie i wewnętrzna atomizacja uniwersytetu uniemożliwiająca pełne wykorzystanie naszego potencjału. I właśnie pod tym kątem musimy planować rozwój inwestycyjny UW. Próba

kontynuowania projektów, które powstawały w poprzednich okolicznościach i według zupełnie innych założeń, spowodowałyby efekt odwrotny od zamierzonego – nowa infrastruktura utrwalałaby podziały i struktury organizacyjne uczelni.

Czy wcześniejsze projekty WDiNP oraz Wydziału Psychologii zostaną w jakiś sposób wykorzystane? I czy w przypadku pozostałych inwestycji jednostki uniwersyteckie będą miały bezpośredni wpływ na ich realizację?

Architekci, przystępując do projektowania, będą otrzymywać od uniwersytetu wymogi funkcjonalno-użytkowe. Powstają one w drodze konsultacji prowadzonych z udziałem przyszłych użytkowników danej inwestycji, w ramach tzw. zespołów użytkowników. Tak przebiegać będzie każda inwestycja. Na przykład dzięki warsztatom, w których zebraliśmy opinie i doświadczenia użytkowników I etapu Dobrej 55, przeprojektowaliśmy II etap, tak aby lepiej odpowiadał na potrzeby studentów i pracowników.

Te wymogi funkcjonalno-użytkowe zawierają m.in. opis potrzeb wydziału, więc poważna praca, którą te dwie jednostki wykonały w tym zakresie, jest i będzie wykorzystywana, właśnie w trakcie prowadzonych konsultacji. Musi być jednak uzupełniona, tak aby projekt, który powstanie, uwzględnił ogólnouniwersyteckie standardy, cele i potrzeby całej uczelni. Dopiero wtedy może stanowić część zintegrowanego programu rozwoju.

„PROGRAM W TOKU”

II etap Dobrej 55

- trwa II etap konsultacji z przyszłymi użytkownikami budynku na temat ich potrzeb i oczekiwań, na podstawie m.in. warsztatów z użytkownikami I etapu architekci przygotowują projekt zamienny II etapu budynku,
- architekci wykonali koncepcję funkcjonalno-przestrzenną i wielobranżowy projekt koncepcyjny, dobiegają końca prace nad projektem budowlanym,
- do połowy 2018 roku zakończy się rozbiórka budynku przy ul. Browarnej 8/10, w tym likwidacja kolizji elektroenergetycznych.

Salę sportowe w podziemiach BUW

- zakończyły się prace nad projektem budowlanym,
- powołano zespół użytkowników, który m.in. opiniował projekt budowlany,
- trwa postępowanie przetargowe na projekt wykonawczy i roboty budowlane.

Budynek na kampusie Ochota, w którym znajdą się nauki psychologiczne

- przeprowadzono konkurs na projekt architektoniczny budynku, jego wyniki poznaliśmy 22 grudnia (wizualizacje pracy, która zdobyła I nagrodę, prezentujemy na s. 7-9), więcej o konkursie w następnym numerze „UW”,
- powołano zespół konsultacyjny złożony z przyszłych użytkowników, który opracował wymogi funkcjonalne na potrzeby konkursu.

Trwają też prace przygotowawcze oraz konsultacje z użytkownikami inwestycji, które rozpoczną się w 2018 roku, m.in.:

- powołano zespoły użytkowników, które uczestniczą w konsultacjach poświęconych budowie Oficyny Wydawniczej oraz akademika na kampusie Służewiec, budowie budynku na górnym dziedzińcu kampusu głównego oraz adaptacji poddasza Pałacu Kazimierzowskiego,
- zakończyły się przetargi na wybór inwestora zastępczego oraz wykonawcy robót budowlanych związanych z modernizacją budynku przy Alejach Ujazdowskich 4,
- trwają przetargi związane z realizacją poszczególnych inwestycji, np. na inwestora zastępczego w ramach modernizacji budynku Porektorskiego, na wykonawcę prac projektowych w ramach budowy Oficyny Wydawniczej.

Projekt gmachu według koncepcji
arch. Piotra Bujnowskiego
wraz z zespołem.

15 UNIWERSYTECKICH WYDARZEŃ

W 2017 roku pracownicy uniwersytetu dokonywali odkryć i otrzymywali granty na badania oraz nagrody za nauczanie. Senat uczelni podejmował uchwały dotyczące nie tylko życia akademickiego, lecz także publicznego. Przypominamy część wydarzeń minionego roku oraz plany na 2018 rok.

1

NOWY SYSTEM UNIWERSYTECKICH GRANTÓW

Od lutego 2017 roku obowiązują nowe zasady przyznawania grantów wewnętrznych UW. O dotacje można ubiegać się w ramach trzech ścieżek. W pierwszej przydzielane są środki, które mają ułatwić pracownikom uzyskanie prestiżowego grantu międzynarodowego. W drugiej UW wspiera działania jednostek na rzecz umiędzynarodowienia uczelni. W trzeciej dotacje uzyskują osoby, które zamierzają starać się o granty zewnętrzne, np. w konkursach NCN, NCBR, MNiSW. Szczegółowe informacje są dostępne na stronie Biura Obsługi Badań www.bob.uw.edu.pl.

2

WYNIKI OCENY PARAMETRYCZNEJ JEDNOSTEK NAUKOWYCH

Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych ocenił 30 jednostek z Uniwersytetu Warszawskiego. Nasza uczelnia otrzymała w sumie 5 kategorii A+, 15 kategorii A oraz 10 kategorii B. Eksperti KEJN brali pod uwagę osiągnięcia badawcze, potencjał jednostek oraz efekty ich działalności.

3

NAGRODY REKTORA DLA DYDAKTYKÓW I BADACZY

Laureatami drugiej nagrody dla najlepszych nauczycieli akademickich zostali dr Karolina Krasuska z Instytutu Ameryk i Europy, dr Javier de Lucas Araujo z Wydziału Fizyki i dr Tomasz Wites z Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych. Wyróżnienie jest przyznawane dydaktykom w trzech obszarach nauk: humanistycznych, przyrodniczych i ścisłych oraz społecznych.

Po raz trzeci pracownicy UW, którzy mają wybitne osiągnięcia naukowe lub dydaktyczne, otrzymali okresowe zwiększenie wynagrodzenia. 127 osób przez rok otrzymuje 1,5 tys. zł brutto więcej miesięcznie. W 2018 roku zwiększone wynagrodzenie zostanie przyznane po raz czwarty.

Oba programy wspierania wyróżniających się pracowników powstały z inicjatywy rektora UW.

4

DWA GRANTY EUROPEAN RESEARCH COUNCIL

Dr Artur Obłuski z Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej jest pierwszym polskim archeologiem, który otrzymał Starting Grant ERC. Będzie analizował upadek królestwa Makurii w średniowiecznej Nubii i powstawanie na terenie jego stolicy nowej społeczności. ERC przyznała mu prawie 1,5 mln euro na przedsięwzięcie *Urban Metamorphosis of the community of a Medieval African capital city*.

Drugi grant dla uniwersytetu, a trzeci w swojej karierze, zdobył prof. Piotr Sankowski z Wydziału Matematyki, Informatyki i Mechaniki UW. Więcej o jego badaniach piszemy na s. 18.

5

MIĘDZYNARODOWE AGENDY BADAWCZE

Przy Centrum Nowych Technologii powstanie ośrodek ReMedy, który będzie zajmował się opracowywaniem nowych terapii i farmaceutyków związanych z chorobami neurodegeneracyjnymi i nowotworowymi. Powstanie ośrodka to pierwsze przedsięwzięcie, które otrzymało finansowanie z Fundacji na rzecz Nauki Polskiej w programie MAB. W ciągu 5 lat wyniesie ono 35 mln zł. Autorkami projektu ReMedy są prof. Agnieszka Chacińska i prof. Maria Magda Konarska.

Drugie przedsięwzięcie to nowoczesne centrum astrofizyki cząstek – Astrocent. Piszemy o nim na s. 21. Na początku stycznia 2018 FNP ogłosiła także, że prof. Konrad Banaszek z Centrum Nowych Technologii otrzyma grant w programie MAB na stworzenie Centrum Kwantowych Technologii Optycznych. O centrum będziemy pisać w kolejnym numerze „UW”.

6

NA NAUKOWYM PODIUM

W maju astronom prof. Andrzej Udalski odebrał w Tel Awiwie nagrodę Dan David Prize uznawaną za jedno z najważniejszych wyróżnień naukowych na świecie. W marcu dr hab. Joanna Sułkowska została uznana przez UNESCO za „wschodzący talent” światowej nauki (International Rising Talent Grants) w kategorii osób poszukujących nowych źródeł leków. Zaś w grudniu fizyk prof. Andrzej Trautman otrzymał Nagrodę Fundacji na rzecz Nauki Polskiej za teoretyczne wykazanie realności fal grawitacyjnych. To tylko przykłady nagród, którymi uhonorowano w 2017 roku pracowników UW. Nasi naukowcy są także liderami w zdobywaniu grantów i to nie tylko w polskich konkursach organizowanych przez NCN czy MNiSW. UW jest najaktywniejszym polskim uczestnikiem Horyzontu 2020. Badacze z UW biorą udział w największej liczbie projektów (52) oraz koordynują najwięcej przedsięwzięć (9).

7

OSIĄGNIĘCIA ASTRONOMICZNE

Astronomowie z UW pracujący w projekcie OGLE (The Optical Gravitational Lensing Experiment) znaleźli ślady samotnych planet podobnych do Ziemi, wyrzuconych z macierzystych układów planetarnych i niezwiązanych grawitacyjnie z żadną gwiazdą. O odkryciu donieśli w prestiżowym tygodniku naukowym „Nature”. Autorami pracy są tylko polscy naukowcy, członkowie projektu OGLE.

W 2017 roku OGLE, największy projekt obserwacyjny w historii polskiej astronomii, świętował 25-lecie. Kieruje nim prof. Andrzej Udalski z Obserwatorium Astronomicznego UW. Astronomowie obserwują regularnie ponad miliard gwiazd w najciekawszych rejonach nieba. Zgromadzili już ponad bilion obserwacji fotometrycznych gwiazd. Prace zespołu OGLE ukazują się w najważniejszych pismach naukowych na świecie, m.in. w „Nature” i „Science”.

Ilustracja: J. Skowron.

8

BADANIA MEDYCZNE

Naukowcy z Warsaw Genomics w połowie kwietnia rozpoczęli program badań przesiewowych BadamyGeny.pl. Zespół prof. Krystiana Jazdzewskiego i dr hab. Anny Wójcickiej wykorzystuje sekwencjonowanie genomowe, by ocenić ryzyko zachorowania na nowotwory dziedziczne. Badanie jest tańsze niż gdziekolwiek indziej na świecie – kosztuje 399 zł. Do tej pory zarejestrowało się 20 tys. osób, przebadano 6 tys., a u 5% z nich naukowcy rozpoznali wysokie ryzyko zachorowania.

Naukowcy z Wydziału Psychologii UW po raz trzeci zorganizowali terapie dla uczestników i świadków wypadków komunikacyjnych oraz osób, które straciły bliskich w wypadkach. Dzięki programowi *Trakt* koszty diagnoz i psychoterapii były pokrywane ze środków na badania naukowe. Już ponad 1000 osób z całej Polski mogło wziąć udział w specjalistycznej diagnozie, a jeśli rozpoznano u nich obecność PTSD, również w bezpłatnym, specjalistycznym leczeniu zespołu stresu pourazowego. Większość pacjentów, która ukończyła trzymiesięczną terapię z sukcesem, jest wolna od utrudniających życie objawów PTSD.

WSPÓLNE STUDIA Z UNIWERSYTETEM CAMBRIDGE

UW i Fundacja na rzecz Nauki Polskiej zawarły umowę z Uniwersytetem w Cambridge na kontynuację funkcjonowania Polish Studies. 28 września zainaugurowano współpracę, dzięki której studia polonoznawcze na stałe znajdują się w programie nauczania brytyjskiej uczelni. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznało na ten cel 15 mln zł.

W 2017 roku uniwersytet rozpoczął lub zacieśnił współpracę z wieloma uczelniami i instytucjami, m.in. podpisano nowe porozumienia z Uniwersytetem Paryż-Sorbona i urzędem miasta Warszawy. O współpracy z Warszawskim Uniwersytetem Medycznym piszemy na s. 14.

OTWARCIE WELCOME POINT

Uniwersytet jest najchętniej wybieraną uczelnią przez obcokrajowców. To właśnie dla nich powstał Welcome Point. Pracownicy WP pomagają cudzoziemcom dotrzeć do właściwej jednostki, załatwić formalności, doradzają, jak korzystać z biblioteki, założyć konto e-mail, zarejestrować się na przedmioty. Punkt działa od 15 września na Małym Dziedzińcu na kampusie głównym oraz przez stronę www.welcome.uw.edu.pl.

ODKRYCIA ARCHEOLOGICZNE DOSTĘPNE DLA ZWIEDZAJĄCYCH

1 kwietnia w Aleksandrii otwarto park archeologiczny, który powstał na terenie prac prowadzonych przez badaczy z Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW. Odsłonięto m.in. audytoria, które są jedynymi znanymi w całym obszarze śródziemnomorskim zachowanymi pozostałościami starożytnej uczelni.

W Deir el-Bahari koło Luksoru archeolodzy z CAŚ przeprowadzili konserwację i rekonstrukcję kolejnej części świątyni Hatszepsut: sanktuarium Amona-Re oraz poprzedzającego go Portyku Ptolemejskiego. 9 grudnia część świątyni została udostępniona zwiedzającym.

Fot. G. Majcherek.

NKN WARSZAWA I NKN KRAKÓW

Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie gościła 19 i 20 czerwca ludzi świata nauki oraz przedstawicieli Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, którzy debatowali na konferencji programowej Narodowego Kongresu Nauki nad kształtem nowej ustawy o szkolnictwie wyższym.

Spółeczność UW przez cały rok włączyła się w dyskusję o ustawie. Jednym z przejawów tego była inicjatywa *Porozmawiajmy o nowej ustawie*. Pracownicy i studenci UW mogli zabrać głos w czasie warsztatów zorganizowanych w maju i czerwcu. Wnioski i postulaty zebrane w trakcie cyklu spotkań zostały zaprezentowane na posiedzeniu Senatu uczelni.

We wrześniu na kongresie w Krakowie ministerstwo zaprezentowało projekt nowej ustawy regulującej organizację nauki i szkolnictwa wyższego. Po kongresie cała społeczność UW miała możliwość nadsyłania swoich uwag do projektu, które następnie zostały przekazane przez władze uczelni do MNiSW. Pakiet własnych uwag do ministerstwa przesłał też zespół rektorski UW. Projekt nowej ustawy był omawiany także m.in. na jednym z ostatnich posiedzeń Senatu uczelni w 2017 roku, o czym piszemy na s. 14.

13

REMONT BUDYNKU AUDYTORYJNEGO

Renowacja Gmachu Audytoryjnego trwała trzy lata. Podczas remontu wymieniono stropy, ściany, instalacje elektryczne i sanitarne, wstawiono nowe okna i drzwi. Budynek odzyskał pierwotny klasycystyczny wygląd. Teraz znajdują się w nim pracownia multimedialna i badań fokusowych, kabiny tłumaczy, aula z panelami akustycznymi i składaną trybuną na 150 osób, sale wykładowe. Od 27 września z gmachu korzystają studenci i pracownicy Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych.

14

UCHWAŁY SENATU UW

Senat UW podczas posiedzenia 6 grudnia podjął uchwałę w sprawie potrzeby wprowadzenia zmian w przepisach dotyczących szkolnictwa wyższego w Polsce. W uchwale uznano, że projekt przedstawiony na NKN w Krakowie jest dobrą podstawą do dalszych prac. Wymieniono także, jakie problemy i zagadnienia powinna na nowo uregulować ustawa.

Tego samego dnia Senat uczelni wypowiedział się na temat warszawskich obchodów 99. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. W uchwale potępił ksenofobiczne hasła i wezwał do godnego uczczenia 100. rocznicy w 2018 roku. W dokumencie przypomniano także, że przynależność do wspólnoty uniwersyteckiej powinna wiązać się z obroną wartości zapisanych w Misji uczelni, m.in. poszanowania godności osobistej innych. Więcej na s. 14.

15

POZYCJA UW W MIĘDZYNARODOWYCH RANKINGACH

UW awansował o ponad 100 miejsc i znalazł się w czołówce grupy uczelni sklasyfikowanych między 301. a 400. miejscem w Academic Ranking of World Universities, czyli tzw. rankingu szanghajskim. Wzrost pozycji UW związany jest z dorobkiem publikacyjnym uczelni. W zestawieniu sklasyfikowano 500 najlepszych uczelni z całego świata.

16 kierunków studiów prowadzonych na UW zostało uwzględnionych w QS World University Ranking by Subject (to o sześć więcej niż w poprzednim roku), a w rankingu Eduniversal Best Masters – 15 kierunków studiów i specjalności.

CO CZEKA UW W 2018?

1. REALIZACJA PROGRAMU WIELOLETNIEGO

W 2018 roku będą trwały prace związane z 10 spośród 18 inwestycji finansowanych z programu wieloletniego. Dwie z nich wystartowały w 2016, jedna w 2017, pozostałe siedem rozpocznie się w tym roku. Program obejmuje budowę nowych obiektów lub modernizację już istniejących budynków. Każda inwestycja jest projektowana z udziałem przyszłych użytkowników, w trakcie konsultacji są zbierane informacje na temat ich oczekiwań i potrzeb. Więcej o programie wieloletnim można przeczytać na s. 2-9.

2. ROZSTRZYGNIECIE BUDŻETU PARTYCYPACYJNEGO

Do 10 stycznia poznamy projekty zgłoszone do budżetu partycypacyjnego UW, które pozytywnie przeszły weryfikację. W styczniu odbędzie się też spotkanie promujące inicjatywę. Głosowanie potrwa od 15 do 29 stycznia na stronie www.partycypacyjny.uw.edu.pl. Wyniki zostaną ogłoszone 31 stycznia. O budżecie piszemy na s. 25.

3. DR SERGIEJ KOWALOW DOKTOREM HONOROWYM UW

Dr Sergiej Kowalow, biofizyk, obrońca praw człowieka i działacz polityczny, otrzyma tytuł doktora *honoris causa* UW. Jest związany z Uniwersytetem Moskiewskim. W latach 70. został skazany na siedem lat obozu i trzy lata wygnania za działalność przeciwko władzom ZSRR. Był przewodniczącym Komitetu Praw Człowieka w Rosji na początku lat 90. Relacjonował wojnę w Czeczenii. 29 czerwca 2016 roku Senat UW podjął decyzję o nadaniu dr. Kowalowowi tytułu honorowego.

4. ROCZNICE

W 2018 roku odbędzie się kilka rocznic wydarzeń, które w historii uniwersytetu mają duże znaczenie:

- › 1818: 200. rocznica utworzenia Ogrodu Botanicznego UW,
- › marzec 1818: 200. rocznica rozpoczęcia działalności Biblioteki Uniwersyteckiej,
- › maj 1818: 200. rocznica rozpoczęcia zajęć na UW,
- › 11 listopada 1918: 100. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości, w listopadzie przerwano prowadzenie zajęć na UW i założono paramilitarną jednostkę studencką – Legię Akademicką,
- › 8 marca 1968: 50. rocznica protestów na dziedzińcu głównym UW, na której studenci zażądali swobody nauczania i wolności słowa.

5. UW Z POWER-EM

W 2018 roku rozpocznie się realizacja pięcioletniego programu zintegrowanych działań na rzecz rozwoju uniwersytetu. W konkursie NCBR UW otrzymał na ten cel 38 mln zł z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. W ramach programu zostaną sfinansowane m.in. nowe kierunki studiów, stypendia na wyjazdy zagraniczne, szkolenia i szkoły letnie, a także rozwój systemów informatycznych uczelni. Celem programu jest podniesienie jakości nauczania, kształcenia doktorantów, rozwój kompetencji studentów i pracowników, usprawnienie i unowocześnienie zarządzania.

opracowanie: redakcja

współpraca: prof. Antoni Sułek, Instytut Socjologii; dr Łukasz Sommer, Katedra Hungaryistyki; dr Anna Trynkowska, Katedra Azji Południowej; Nina Łazarczyk, Wydział Zarządzania

NADZWYCZAJNE POSIEDZENIE SENATU UW

O 100. rocznicy niepodległości

5 grudnia, w dniu 150. rocznicy urodzin Józefa Piłsudskiego, oficjalnie zainaugurowano państwowe obchody 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Dzień później Senat UW podjął specjalną uchwałę, w której wezwał władze do podjęcia wszelkich działań, aby obchody te przebiegały w atmosferze szacunku. „Łącząc wszystkich obywateli Rzeczypospolitej – bez względu na ich narodowość, pochodzenie czy wyznanie – rocznica odzyskania niepodległości nie może być przez nikogo wykorzystywana do propagowania szowinizmu, ksenofobii i rasizmu” – napisano w dokumencie, potępiając jednocześnie ksenofobiczne hasła i symbole, które pojawiły się na ulicach Warszawy podczas Marszu Niepodległości w listopadzie 2017 roku.

Senatorowie przypomnieli także, że przynależność do wspólnoty uniwersyteckiej powinna wiązać się z obroną wartości zapisanych w Misji uczelni, m.in. respektowania odmienności i poszanowania godności osobistej innych. Zaapelowali więc do studentów i pracowników UW, aby swoim postępowaniem – zarówno na uczelni, jak i poza nią – dawali wyraz wierności wartościom łączącym naszą społeczność.

O nowej ustawie

6 grudnia Senat UW podjął także uchwałę, w której odniósł się do prac nad ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Projekt Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego został zaprezentowany we wrześniu 2017 roku podczas Narodowego Kongresu Nauki w Krakowie, po trwających wiele miesięcy konsultacjach z udziałem środowiska naukowego. Następnie trafił do konsultacji publicznych, swoje uwagi przekazały

m.in. szkoły wyższe, jednostki PAN, ciała kolegialne reprezentujące środowisko, a także naukowcy z różnych polskich ośrodków. Pod koniec listopada postęp prac nad ustawą był przedmiotem obrad sejmowej Podkomisji stałej do spraw nauki i szkolnictwa wyższego. Resort nauki chciałby, aby ustawa weszła w życie od 1 października 2018 roku.

Senatorowie UW docenili tryb prac nad założeniami do ustawy i podkreślili, że „projekt przedstawiony w trakcie Narodowego Kongresu Nauki jest dobrą podstawą do dalszych prac legislacyjnych, które powinny się toczyć z aktywnym udziałem instytucji przedstawicielskich w szkolnictwie wyższym i nauce”. W uchwale wymieniono, jakie zagadnienia powinna na nowo uregulować ustawa, za najważniejsze uznano: wzrost rzeczywistej autonomii szkół wyższych i wzmocnienie roli statutów, stworzenie efektywnego mechanizmu ewaluacji jakości kształcenia i badań, wspieranie ośrodków ogólnopolskich oraz szkół mających ważne znaczenie w regionie, zmiany w systemie studiów doktoranckich, wsparcie przedsięwzięć interdyscyplinarnych, stworzenie zachęt do współpracy szkół wyższych, a nie tylko ich konkutowania.

Obie uchwały Senatu UW są dostępne na www.monitor.uw.edu.pl

Uwagi do projektu ustawy, zgłoszone w trakcie konsultacji publicznych, można znaleźć na legislacja.rcl.gov.pl

WSPÓŁPRACA UW I WUM

– Na Uniwersytecie Warszawskim perspektywa rozwoju niektórych projektów badawczych kończy się dlatego, że nie ma możliwości kontynuowania ich w obszarze medycyny. Z drugiej strony w naukach medycznych coraz większą rolę odgrywają elementy społeczne, ekonomiczne, polityki zdrowotnej, w których UW może wiele zaoferować – mówił prof. Marcin Pałys, rektor UW, podczas listopadowego spotkania na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym. Było to pierwsze z czterech zaplanowanych na ten rok akademicki spotkań roboczych naukowców UW i WUM, podczas których prezentują oni swoje badania, szczególnie te tematy, które mogą być wspólnie rozwijane przez badaczy z obu uniwersytetów. Cykl seminariów to jeden z elementów zacieśniania współpracy między uczelniami, który mógłby w przyszłości doprowadzić do ich federalizacji. – Dzięki współpracy moglibyśmy wzmocnić nasz potencjał naukowy i dydaktyczny, korzystać ze wspólnej bazy i zasobów. Poprawie uległaby też nasza pozycja w rankingach, gdybyśmy mogli być wspólnie oceniani – wymieniał zalety zbliżenia obu uczelni prof. Mirosław Wielgoś, rektor WUM.

Wystąpienia naukowców, którzy prezentowali swoje badania podczas pierwszego spotkania, dotyczyły m.in. badań z zakresu farmacji, biochemii, elektrochemii i fizykochemii, badań biomedycznych, genetyki i histologii. W kolejnych seminariach będą brać udział nie tylko przedstawiciele nauk ścisłych, przyrodniczych i medycznych, lecz także badacze zajmujący się prawem, bioetyką, logopedią, zarządzaniem i historią medycyny. Spotkania odbędą się w styczniu i maju na UW oraz w marcu na WUM.

Uniwersytety zaproponowały także wspólną ofertę dydaktyczną. W semestrze letnim roku akademickiego 2017/2018 studenci obu uczelni będą mogli uczestniczyć w zajęciach ogólnouniwersyteckich na UW i fakultetach na WUM. W roku pilotażowym z tej możliwości będzie mogło skorzystać po 50 studentów z WUM i UW. Uczelnie rozważają też możliwość współpracy w zakresie wspólnego nauczania języków obcych oraz konkretnych kierunków studiów. Inkubator UW jeszcze w tym roku zamierza przygotować specjalną ofertę dla studentów WUM.

NOWE CENTRUM, ODNOWIONA BIBLIOTEKA

Na Wydziale Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii powstało Centrum Analiz Medialnych wyposażone w nowoczesną aparaturę: okulograficzną, służącą do monitorowania mimiki twarzy, galwanicznych reakcji skóry, fal mózgowych i impulsów elektrycznych generowanych przez serce. Do dyspozycji centrum jest także Arena VR, czyli sala umożliwiająca badanie wirtualnej rzeczywistości. Dzięki nowoczesnej aparaturze badacze z UW sprawdzają, jak odbiorcy reagują na treści medialne: teksty, grafiki, zdjęcia, plakaty, spoty reklamowe czy wirtualną rzeczywistość. Medioznawcy korzystają z systemu iMotions pozwalającego na prowadzenie wszystkich pomiarów biometrycznych w tym samym czasie. System jest wykorzystywany na kilku najlepszych uczelniach zagranicznych, m.in. na Uniwersytecie Stanforda, Uniwersytecie Harvarda i w Massachusetts Institute of Technology.

We wrześniu otwarto wyremontowaną czytelną i część magazynu biblioteki Instytutu Historycznego. Teraz studenci mogą korzystać z dużego księgozbioru podręcznego, a pracownicy z pomieszczenia socjalnego. Odnowiona czytelnia jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Z książek dostępnych w bibliotece na miejscu może skorzystać każdy. Instytut Historyczny UW ma największy w Polsce specjalistyczny księgozbiór poświęcony historii, obejmujący ponad 230 tys. woluminów. W zbiorach znajdują się m.in. unikalne XIX-wieczne druki i cenna kolekcja starodruków.

Fot. D. Purchała.

SPRAWIEDLIWI UHONOROWANI

20 listopada na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim odbyła się uroczystość wręczenia medali Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. Otrzymały je rodziny, które w czasie ostatniej wojny ratowały Żydów na terenie województwa lubelskiego. Wśród 10 uhonorowanych sześć to rodziny z okolic Kurowa, które odnalazł i opisał prof. Antoni Sułek z Instytutu Socjologii UW podczas prowadzenia badań nad stosunkami między chłopami a Żydami w okresie Zagłady oraz nad pamięcią Holokaustu. Badanie prof. Sułka ma charakter eksperymentu społecznego – chodzi o wykazanie, że w wiele lat po wojnie możliwe jest zarówno retrospektywne badanie Zagłady, jak i odbudowa pamięci żydowskiej w społeczności lokalnej. Efektem projektu jest też pomnik upamiętniający ofiary Zagłady i wydarzenia z lat okupacji, który we wrześniu odsłonięto w Kurowie.

ŚWIĘTO FINLANDII I KULTURA INDII

Konferencja **Finland 100 – Warsaw 10 Jubilee Conference** odbyła się w listopadzie na Uniwersytecie Warszawskim z okazji stu lat niepodległości Finlandii i dziesięciu lat studiów fińskich jako samodzielnego kierunku na UW. Prelegenci mówili o historii niepodległej Finlandii widzianej z perspektywy etnologicznej, historycznej, literaturoznawczej i językoznawczej. Gościem konferencji była Henriikka Tavi, jedna z najbardziej znanych współczesnych poetek fińskich. Podczas spotkania została zaprezentowana również książka poświęcona historii nauczania języka fińskiego i kultury fińskiej na Uniwersytecie Warszawskim.

Katedra Azji Południowej Wydziału Orientalistycznego UW we wrześniu zorganizowała międzynarodowe seminarium **Journeys and Travellers, Routes and Destinations in Indian Literature and Art**. Było to kolejne spotkanie dotyczące literatury i sztuki Indii, w którym wzięli udział badacze z ośrodków indologicznych uniwersytetów: Mediolańskiego, Karola w Pradze, w Cagliari, w Calicut, La Sapienza w Rzymie, a także Warszawskiego, Jagiellońskiego i Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz z ośrodków akademickich Wielkiej Brytanii, Rosji i Szwajcarii. Referaty uczestników seminarium dotyczyły m.in. motywów podróży – fizycznej lub metaforycznej – w literaturach Azji Południowej od najstarszych aż po współczesne, a także w sztukach plastycznych i kinematografii Indii.

W KUCHNI I W LABORATORIUM

Manufaktura naukowców, czyli uniwersytet każdego wieku to projekt dr Magdaleny Osiał z Wydziału Chemii, który otrzymał dofinansowanie z grantu eNgage Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Jego celem jest popularyzacja nauk ścisłych wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. Badacze z manufaktury zostali zaproszeni przez polską ambasadę w USA do poprowadzenia warsztatów poświęconych Marii Skłodowskiej-Curie. Dzieci ze szkoły podstawowej w Waszyngtonie – H.D. Cooke Elementary in Washington – dowiedziały się, czym jest rad, polon i promieniotwórczość. Poznały też życie polskiej noblistki. Warsztaty odbyły się z okazji 150. rocznicy urodzin Marii Skłodowskiej-Curie w ramach Euro Kids Festival. Poprowadziły je dr Magdalena Osiał z Uniwersytetu Warszawskiego oraz dr Magdalena Łabaniec-Watała z Uniwersytetu Łódzkiego.

Fot. M. Stefański/Ambasada RP w Waszyngtonie.

Warsztaty edukacyjno-kulinarne **Gościńność** to zajęcia dla dzieci i młodzieży w wieku od 10 do 15 lat, których uczestnicy podczas wspólnego gotowania z imigrantkami i imigrantami z Algierii, Białorusi i Ukrainy mogli poznać elementy kultury tych krajów i uzupełnić wiedzę dotyczącą migracji i uchodźstwa. W czasie zajęć uczniowie poznali różnice między imigrantami a uchodźcami, przyczyny i konsekwencje migracji. Uczyli się przygotowywać takie potrawy, jak mahzouba, hummus, wereschaka czy banusz. Do tej pory w warsztatach wzięło udział ponad 250 uczniów z województwa mazowieckiego i łódzkiego – z Warszawy, Mińska Mazowieckiego, Piątkowiska i Kałuszyny. Pomysłodawczynią projektu jest Nina Łazarczyk, doktorantka na Wydziale Zarządzania UW.

Fot. N. Łazarczyk.

MISTRZOWIE SPORTU 2016/2017

Studenci z Akademickiego Związku Sportowego Uniwersytetu Warszawskiego zajęli pierwsze miejsce w klasyfikacji generalnej Akademickich Mistrzostw Polski w roku akademickim 2016/2017. W październiku odbyła się gala mistrzów sportu, na której przedstawiciele uczelni odebrali mistrzowski tytuł.

Klasyfikacja generalna Akademickich Mistrzostw Polski obejmuje starty w 25 dyscyplinach. Na koniec roku akademickiego 2016/2017 powstało zestawienie startów w AMP, w których brali udział akademicy ze 154 szkół wyższych. Studenci z Klubu Uczelnianego AZS UW zajęli pierwsze miejsce, zdobywając 2350 punktów. Studenci z UW byli najlepsi w futsalu mężczyzn, jeździectwie, judo kobiet, kolarstwie górskim mężczyzn, koszykówce kobiet, siatkówce plażowej kobiet i mężczyzn, tenisie stołowym kobiet. W badmintonie, biegach przełajowych kobiet, brydżu, kolarstwie górskim kobiet, lekkoatletyce kobiet, piłce nożnej mężczyzn, snowboardzie kobiet i szachach uplasowali się w krajowej czołówce.

– W roku akademickim 2015/2016 zajęliśmy drugie miejsce. Przegraliśmy jednym punktem z AGH. Może dlatego w roku 2016/2017 tak bardzo się zmobilizowaliśmy – mówi Włodzimierz Leśniewski, kierownik KU AZS UW. – Jeśli uśrednimy wynik, to możemy powiedzieć, że każda z naszych ekip zajęła trzecie miejsce. To bardzo dobry wynik, ale jego powtórzenie będzie niemalże niemożliwe. AGH zajął drugie miejsce, ale wiemy, że bardzo chce odebrać nam mistrzostwo. To bardzo groźny przeciwnik.

Drugie miejsce w klasyfikacji generalnej zajęła Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie z 2297 punktami, a trzecie – Politechnika Gdańska z 2169,5 punkta. W zestawieniu uniwersytetów UW zajął pierwsze miejsce. W rankingu medalowym KU AZS UW zajął drugie miejsce z 10 złotymi, 6 srebrnymi i 10 brązowymi medalami. Uczelnię wyprzedziła Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach, której studenci zdobyli 10 srebrnych krążków. Trzecia w tym zestawieniu była Politechnika Łódzka.

NAJLEPSI PRZEDSIĘBIORCY

16 listopada Uniwersytecki Ośrodek Transferu Technologii i Wydział Zarządzania UW rozstrzygnęli konkurs *Przedsiębiorca roku 2017*. Konkurs był skierowany do studentów i absolwentów UW, którzy są przedsiębiorcami, innowatorami lub właścicielami start-upów. Kapituła przyznała nagrody w czterech kategoriach: master of business, innowacja roku, start-up UW oraz start-up Wydziału Zarządzania UW. Wśród laureatów nagród głównych znalazły się dwie spółki UW. Firma BACT-rem, która zajmuje się biotechnologiami służącymi ochronie środowiska, otrzymała nagrodę w kategorii start-up UW, a spółka Warsaw Genomics, która prowadzi projekt „badamy geny”, została wyróżniona w kategorii innowacja roku. Nagrodę specjalną „za rozwijanie współpracy między nauką a biznesem” otrzymał dr Grzegorz Brona z Wydziału Fizyki reprezentujący firmę Creotech Instruments S.A. działającą w sektorze kosmicznym.

ODZNACZENIA I WYRÓŻNIENIA

Prof. Janusz Jurczak z Wydziału Chemii otrzymał tytuł doktora *honoris causa* Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Uroczystość odbyła się 21 grudnia.

Tsuneo Okazaki, starszy wykładowca w Katedrze Japonistyki odebrał Order Świętego Skarbu, Złote i Srebrne Promienie przyznawany przez cesarza Japonii.

Za rewitalizację Gmachu Audytoryjnego Uniwersytetu Warszawski otrzymał nagrodę „Warszawska Inwestycja bez barier”. Nagroda została przyznana w kategorii obiekt zabytkowy.

Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego UW otrzymało tytuł Symbol Synergii Nauki i Biznesu 2017.

WIADOMOŚCI Z CNBCH

Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych Uniwersytetu Warszawskiego to interdyscyplinarny ośrodek, w którym pracują naukowcy z wydziałów Biologii i Chemii. Prace zespołów badawczych działających w CNBCh dotyczą m.in. ludzkich białek wiążących RNA, filogenezy, ewolucji, biogeografii i taksonomii roślin, spektrometrii NMR w fazie ciekłej czy oddziaływań kwasów nukleinowych z różnymi substancjami chemicznymi. Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych działa od pięciu lat. W numerze marcowym pisma uczelni będzie można przeczytać więcej o projektach naukowych prowadzonych w centrum.

NOMINACJE PROFESORSKIE

PREZYDENT ANDRZEJ DUDA NADAŁ TYTUŁ PROFESORA:

prof. dr. hab. ADAMOWI BABIŃSKIEMU z Wydziału Fizyki,
prof. dr. hab. TOMASZOWI BAUEROWI z Wydziału Chemii,
prof. dr. hab. GRZEGORZOWI LITWINIENKO z Wydziału Chemii,
prof. dr. hab. JOANNIE TRYLSKIEJ z Centrum Nowych Technologii,
prof. dr. hab. TOMASZOWI WÓJCIKOWI z Wydziału Polonistyki.
Uroczystości odbyły się 26 października i 7 grudnia.

SENAT UW NA POSIEDZENIU 27 WRZEŚNIA POZYTYWNE ZAOPINIOWAŁ WNIOSKI W SPRAWIE ZATRUDNIENIA:

na podstawie umowy o pracę na stanowisko profesora nadzwyczajnego na UW na czas nieokreślony:

dr. hab. MICHAŁA BYSTRZEJEWSKIEGO z Wydziału Chemii,
dr. hab. ROBERTA MAŁECKIEGO z Wydziału Neofilologii,

na podstawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na UW na czas nieokreślony:

prof. dr. hab. MARCINA GAWRYCKIEGO z Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych,

prof. dr. hab. ELŻBIETY WICHROWSKIEJ z Wydziału Polonistyki.

SENAT UW NA POSIEDZENIU 22 LISTOPADA POZYTYWNE ZAOPINIOWAŁ WNIOSKI W SPRAWIE ZATRUDNIENIA:

na podstawie umowy o pracę na stanowisko profesora nadzwyczajnego na UW na czas nieokreślony:

dr. hab. BOGUSŁAWA BAGIŃSKIEGO z Wydziału Geologii,
dr. hab. WOJCIECHA DZIEMIANOWICZA z Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych,

dr. hab. ROBERTA KUPIECKIEGO z Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych,

dr. hab. ANDRZEJA PIENKOSA z Wydziału Historycznego,

dr. hab. ANDRZEJA WAŚKIEWICZA z Wydziału Filozofii i Socjologii,

dr. hab. IZABELLI ZATORSKIEJ z Wydziału Neofilologii,

na podstawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na UW na czas nieokreślony:

prof. dr. hab. ZBIGNIEWA IZDEBSKIEGO z Wydziału Pedagogicznego,

prof. dr. hab. MICHAŁA SZYMAŃSKIEGO z Wydziału Fizyki.

SENAT UW NA POSIEDZENIU 20 GRUDNIA POZYTYWNE ZAOPINIOWAŁ WNIOSKI W SPRAWIE ZATRUDNIENIA:

na podstawie umowy o pracę na stanowisko profesora nadzwyczajnego na UW na czas nieokreślony:

dr. hab. ANNY BAJER z Wydziału Biologii,

dr. hab. RAFAŁA DEMKOWICZA-DOBRAŃSKIEGO z Wydziału Fizyki,

prof. dr. hab. JANUSZA DOBIESZEWSKIEGO z Wydziału Filozofii i Socjologii,

dr. hab. SŁAWOMIRA ŁODZIŃSKIEGO z Wydziału Filozofii i Socjologii,

dr. hab. ŁUKASZA PISARCZYKA z Wydziału Prawa i Administracji,

dr. hab. PIOTRA SOŁTANA z Wydziału Fizyki,

dr. hab. PIOTRA SUŁKOWSKIEGO z Wydziału Fizyki,

dr. hab. RYSZARDA SZARFENBERGA z Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych,

dr. hab. WOJCIECHA WASILEWSKIEGO z Wydziału Fizyki.

PROSTE JAK ALGORYTM

Ma być jeden algorytm dla jednego problemu. Algorytm prosty i efektywny. Takie właśnie algorytmy, które można zastosować do rozwiązania konkretnego problemu, będzie tworzył prof. Piotr Sankowski. Otrzymał trzeci w swojej karierze grant European Research Council, tym razem na unifikację algorytmiczną.

Zwykle do rozwiązania jednego problemu nie znamy jednego najlepszego rozwiązania, ale istnieje kilka algorytmów, czyli „przepisów” matematycznych, które stosujemy w różnych przypadkach. Czy da się zrobić takie proste algorytmy, które miałyby prostą analizę i można byłoby ich zawsze użyć do konkretnego problemu zależnie od tego, jaki to jest przypadek? Prof. Piotr Sankowski z Wydziału Matematyki, Informatyki i Mechaniki zakłada, że tak.

NAJLEPIEJ SIĘ MYŚLI (O ALGORYTMACH) W SAMOTNOŚCI

O trzeci grant Europejskiej Rady ds. Badań profesor aplikował trzy razy. W listopadzie rada przyznała mu ponad 1,5 mln euro na przedsięwzięcie *Towards Unification of Algorithmic Tools* (w skrócie TUGBOAT – po angielsku holownik).

– Teoretyk woli sam posiedzieć nad biurkiem i pomyśleć, niż nadzorować pracę pięciorga ludzi, którzy nie zawsze są w stanie wymyślić rozwiązanie. To nie są to takie zadania, w których mamy gwarancję odniesienia sukcesu – mówi prof. Sankowski. – Otrzymanie trzech grantów jest prestiżowe, ale wymaga dużej odpowiedzialności i dużej pracy. Gdybyśmy byli w dziedzinie praktycznej, w której trzeba napisać program, zrobić eksperymenty, to granty byłyby dla nas samą zaletą, bo mielibyśmy pieniądze na zrobienie badań. Z algorytmami jest inaczej. Często najlepszym sposobem na rozwiązanie danego problemu jest, jak ten główny badacz sam go rozwiąże.

EFEKTYWNY ALGORYTM DO WSZYSTKIEGO

Przez pięć lat równolegle będą trwały badania z trzech obszarów: tworzenie zunifikowanych algorytmów grafowych, problemy on-line oraz wykorzystywanie dodatkowych właściwości danych. – W pierwszej części chcemy połączyć różne metody i stworzyć najbardziej efektywne algorytmy, które miałyby szerokie zastosowania, np. do przypisania zadań do pracowników. Akurat dla tego problemu istnieje pewnie pięć najlepszych algorytmów w zależności od przypadku, od tego, ilu jest pracowników, jakie są koszty itd. W drugiej – używając przykładu z pracownikami – przydzielić jak najszybciej zadania pracownikom, którzy akurat nic nie robią – to ciągnie za sobą konieczność użycia zupełnie innych metod, które pozwolą na rozwiązanie tego typu problemu. Ciekawym aspektem ostatniego obszaru jest znalezienie algorytmów, które umieją wykorzystać dodatkowe własności danych nawet bez wiedzy o nich. Jak rozważamy przypisanie zadań, to graf między pracownikami a zadaniami, który opisuje, komu można przypisać zadania, ma jakieś dodatkowe właściwości, nie wiemy jakie – tłumaczy prof. Sankowski.

PRZEWIDZIMY, CO ZROBI KLIENT

W 2010 roku prof. Sankowski otrzymał Starting Grant ERC w wysokości miliona euro na przedsięwzięcie PAAL – *Practical Approximation Algorithms Library*. Badania dotyczyły projektowania i analizowania szybkich aproksymacyjnych algorytmów dla problemów, dla których komputerowe rozwiązanie jest niemożliwe, bo obliczenia trwałyby zbyt długo. W pracach uczestniczyli naukowcy z Uniwersytetu Warszawskiego i z Uniwersytetu Sapienza w Rzymie.

Drugi grant – Proof of Concept na komercjalizację wyników badań – pomógł profesorowi założyć w 2015 r. z Piotrem Wygockim z Instytutu Informatyki oraz Uniwersytetem spółkę spin off MIM Solutions. Jej usługi są skierowane do firm e-commerce – sklepów internetowych czy reklamodawców. Mają poprawiać dostosowanie oferty oraz jakość sprzedaży. – To co najlepiej umiemy, to przewidywać zachowania bądź preferencje użytkowników na podstawie ich dotychczasowych zachowań: czy ktoś coś kupi, czy coś może mu się podobać. Analizowaliśmy np. czy użytkownik kliknie w reklamę, jaki produkt kupi, jaka będzie wypłata z ubezpieczenia, jaki będzie koszt szkody – wylicza prof. Sankowski.

Dotychczas ERC 28 razy przyznała granty Polakom pracującym w krajowych ośrodkach, w tym – 14 razy naukowcom z Uniwersytetu Warszawskiego.

BIĄŁKOWE PĘTELKI, WĘZELKI I SUPEŁKI

Sieć EMBO zrzesza badaczy o największym autorytecie naukowym zajmujących się biologią molekularną. Członkostwo w sieci daje dostęp do zaplecza Europejskiego Laboratorium Biologii Molekularnej w Heidelbergu. EMBO włączyło dr hab. Joannę Sułkowską do grupy osób, które wezmą udział w Young Investigator Programme. Dzięki temu będzie mogła pracować nad zapętlonymi białkami. Wyniki tych prac mogą być istotne w diagnostyce i leczeniu choroby Parkinsona lub otyłości.

Białka

- › występują w organizmach żywych
- › składają się z aminokwasów
- › pełnią funkcję katalizatorów przemian
- › transportują małe cząsteczki i jony
- › służą jako przeciwciała
- › przekazują impulsy nerwowe

Young Investigator Programme EMBO

to program skierowany do liderów zespołów prowadzących badania w naukach przyrodniczych. Oprócz dostępu do laboratoriów EMBO laureaci otrzymują finansowanie w wysokości 15 tys. euro. Mogą brać udział w szkoleniach dla naukowców oraz starać się o dodatkowe fundusze dla współpracowników, na badania oraz wyjazdy na konferencje.

28 obiecujących naukowców z 11 krajów zostało w październiku uczestnikami Young Investigator Programme Europejskiej Organizacji Biologii Molekularnej (European Molecular Biology Organization). Kadencja trwa trzy lata, w czasie których badacze mogą korzystać z laboratoriów Europejskiego Laboratorium Biologii Molekularnej w Heidelbergu. W gronie laureatów jest dr hab. Joanna Sułkowska, która kieruje Interdyscyplinarnym Laboratorium Modelowania Układów Biologicznych w Centrum Nowych Technologii UW.

W badaniach nad zapętlonymi białkami dr hab. Sułkowska wykorzysta metodologię z pogranicza fizyki, matematyki, biologii i chemii. Jeszcze 20 lat temu naukowcy nie sądzili, że te struktury mogą być zapętlone.

BIĄŁKA JAK SZNURÓWKI

Dr hab. Sułkowska jest jedyną osobą w Polsce, która zdobyła dwa wyróżnienia EMBO: Installation Grant oraz Young Investigator Programme. Pierwszy grant w wysokości 250 tys. euro na założenie zespołu w CeNT i zakup sprzętu do obliczeń otrzymała w 2014 roku. Grupie udało się wykonać na komputerze symulacje zaplątywania i rozplątywania białek. Są one podobne do wiązań, które robimy na sznurowadłach.

W czasie badań dr hab. Sułkowska odnalazła bardzo skomplikowany węzeł białkowy składający się z mniejszych supełków połączonych pętelkami. Przy tych doświadczeniach współpracowała z instytucjami w Stanach Zjednoczonych: Uniwersytetem Kalifornijskim w San Diego, Instytutem Badawczym Scripps (Scripps Research Institute) i Uniwersytetem Rice. Badania prowadzi także z mężem, Piotrem Sułkowskim z Wydziału Fizyki UW. Kolejnym etapem badań jest dowiedzenie się, jak zaplątać i rozplątać białko w rzeczywistości, nie tylko komputerowej.

ANTYBIOTYKI NA CHOROBY CYWILIZACYJNE

Nieprawidłowe zapętlenie może być przyczyną chorób cywilizacyjnych, takich jak np. otyłość i choroba Parkinsona. – Obecne badania pokazują, że złe funkcjonowanie białek może wynikać z ich złego zapętlenia. Z kolei znane są inne białka pełniące tę samą funkcję, ale występujące w dwóch różnych gałęziach drzewa ewolucji: w bakteriach i eukariotach. Okazuje się, że

te białka są zawężone w bakteriach, a w eukariotach są odwężone. Naszym celem jest wykorzystanie tej unikalnej cechy, czyli zapętlenia, do zaprojektowania nowych związków antybakteryjnych, czyli antybiotyków – opowiada badaczka.

W przyszłości badania profesor Sułkowskiej mogą znaleźć zastosowanie w medycynie i nanotechnologii do skonstruowania maszyn molekularnych.

Na początku 2017 roku UNESCO uznało dr hab. Sułkowską za wschodzący talent nauki i uwzględniło ją na liście International Rising Talents, czyli kobiet, które mogą zmienić świat. Dr hab. Sułkowska została wyróżniona w kategorii osób poszukujących nowych źródeł leków.

Wcześniej badaczka została laureatką 16 konkursu „L'Oreal Polska dla Kobiet i Nauki” oraz konkursów grantowych Sonata Bis Narodowego Centrum Nauki, Ideas Plus Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Homing Plus i Inter Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, The Banff International Research Station (BIRS) for Mathematical Innovation and Discovery oraz American Biophysical Society.

Z KAJETÓW KADETÓW

Anna Swatowska

Pobudka, rewizja ubioru, msza w kaplicy, śniadanie, taktyki wojskowe, obiad, przechadzka, historia powszechna, prawo publiczne w Polsce, fortyfikacje, czas na przygotowanie się na jutro, znak do spania – tak prawdopodobnie wyglądała środa w Szkole Rycerskiej. Dzień kadeta zaczynał się o 6.00, a kończył o 22.00, kiedy gaszono światła.

Rekonstrukcja rozkładu zajęć powstała na podstawie dzienników Seweryna Bakura i Juliana Ursyna Niemcewicza, absolwentów Akademii Szlacheckiego Korpusu Jego Królewskiej Mości i Rzeczypospolitej powszechnie znanej jako Szkoła Rycerska. O tym, jak mógł wyglądać cały tydzień uczniów elitarnej placówki, można przeczytać w książce *Kajety Korpusu Kadetów Szkoły Rycerskiej*. Tom powstał dzięki kilkuletniej pracy edytorskiej studentów i doktorantów z Wydziału Polonistyki.

– Początkowo studenci mieli opracować słownik biograficzny kadetów, jednak szybko okazało się, że w archiwach znajduje się wiele cennych, ale nadal niewykorzystanych źródeł. Dzięki nim było możliwe pokazanie codzienności w Szkole Rycerskiej: jak ubierali się kadeci, czym pisali, co jedli, jak wyglądał rytuał obiekowania w mundur, system kar czy egzaminów i porządek każdego dnia – wylicza prof. Elżbieta Wichrowska z Instytutu Polonistyki Stosowanej, pod której kierunkiem pracują studenci. Z grupą zajmującą się dziejami szkoły współpracują historycy sztuki, archeolodzy, kartografowie i fizyk teoretyczny, który na warsztat wziął podręcznik do fizyki Jana Michała Hubego wykorzystywany w Szkole Rycerskiej.

ŁOKIÓW NA STÓŁ NIE KŁAŚĆ

„Za uderzeniem w bęben każdy kadet powinien wstać, zaczesać się, zafryzować, upudrować, hercop¹ sobie zrobić, umyć twarz i ręce, ubrać się, suknie wychodzić i buty i trzewiki, to wszystko w pół godziny zrobić powinien. Jeżeli przy pacierzach lchmć panowie Komen-danci, albo od inspekcji oficer co nieczystego u kadeta postrzegą, za pierwszą razą śniadania niedostanie,

za drugą aresztowany będzie, a za trzecią jeżeli z starszych – fukle, a jeżeli zaś z młodszych 10. różg niechybnie dostanie” – tak zaczynają się *Powinności codzienne*, których każdy uczeń miał obowiązek przestrzegać. To druga część dokumentu zatytułowanego *Ustanowienie porządku, który w brygadach zachowany być powinien*, czyli obowiązkowej lektury każdego kadeta. Jego dwa rękopisy znajdują się w Bibliotece Książąt Czartoryskich w Krakowie.

Nie mniej interesujące informacje można znaleźć m.in. w paragrafie szóstym dotyczącym zachowania podczas posiłków: „żaden kadet łokciów na stół kłaść nie powinien, prosto się trzymać bez żadnej wytworności i przymusu, przyzwyczajając się brać serwetę, potraw żadnych, które mu są dane, nazad na półmisek nie składać, tudzież przeciwko przystojności jest z półmisek nie wzięwszy na talerz jeść, albo też jakkolwiek potrawę w palcach trzymać, tym bardziej raz wyjętą łyżkę lub widelec z gęby nazad w półmisek kłaść”.

W TRÓJWYMIARZE

Szkoła Rycerska była pierwszą świecką instytucją w dawnej Polsce, która przygotowywała do służby wojskowej i pracy w instytucjach publicznych. Powstała z inicjatywy króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Została założona w 1765 roku i działała do upadku insurrekcji kościuszkowskiej w 1794 roku. Wykształciła około 650 kadetów, którzy uczyli się m.in. arytmetyki, filozofii, szermierki, geografii, literatury, taktyk wojskowych, tańca, a także czterech języków: polskiego, łaciny, niemieckiego i francuskiego, którego wykładowcą był Mikołaj Chopin, ojciec Fryderyka. Wśród absolwentów Szkoły Rycerskiej można wymienić chociażby Józefa Sowińskiego czy Tadeusza Kościuszkę. Jej siedzibą były Pałac Kazimierzowski i inne budynki na uniwersyteckim kampusie.

Ostatnim dokumentem odkrytym przez Joannę Ziółkowską, doktorantkę z grupy zajmującej się Szkołą Rycerską, jest mapa z pawilonami koszar kazimierzowskich. – Ten schemat dzięki ruchomym elementom można porównać do współczesnych map 3D. Umieszczono w nim notatki m.in. o tym, gdzie znajdowały się sale do tańczenia i lekcji rysunków, a także informacje, których nie ma w innych tekstach źródłowych, na przykład gdzie mieszkali szewcy, służba, Żyd Salomon czy kobiety koszarowe, czyli wdowy po wojskowych – mówi prof. Wichrowska.

Schemat koszar będzie jednym z dokumentów, którego opracowanie znajdzie się w drugim tomie *Kajetów Korpusu Kadetów Szkoły Rycerskiej*. Wydanie książki jest planowane na 2018 rok.

¹ Warkocz noszony w XVII i XVIII wieku przez mężczyzn, zwykle część peruki. U żołnierzy miał chronić szyję przed uderzeniem.

Schematy zakwaterowania Korpusu Kadetów, około 1770 roku, fot. J. Ziółkowska.

W S⁺CZEWCE

opracowanie: redakcja
współpraca: dr hab. Robert Wiśniewski,
Instytut Historyczny

ASTROCENT – NOWA AGENDA BADAWCZA

Międzynarodowe Agendy Badawcze to istniejący od 2015 roku program Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, z którego finansowane jest tworzenie w Polsce innowacyjnych centrów doskonałości prowadzących badania na najwyższym poziomie we współpracy z instytucjami z zagranicy.

W kolejnej edycji programu FNP wybrała wspólny projekt profesorów Tomasza Bulika z Obserwatorium Astronomicznego UW i Leszka Roszkowskiego z Narodowego Centrum Badań Jądrowych w Otwocku – Astrocent. Przedsięwzięcie zakłada stworzenie nowoczesnego centrum astrofizyki, którego głównym tematem badawczym będzie detekcja fal grawitacyjnych i ciemnej energii. Naukowcy działający

w centrum wezmą udział w dwóch eksperymentach naukowych: projekcie ET – detektora trzeciej generacji Einstein Telescope – oraz DarkSide-20k, który ma identyfikować cząstki ciemnej materii.

Zespół Astrocent będzie współpracował z badaczami z Laboratorium Astrofizyki Cząstek i Kosmologii w Paryżu oraz z Narodowego Centrum Badań Jądrowych, Centrum Astronomicznego im. Mikołaja Kopernika Polskiej Akademii Nauk oraz Politechniki Warszawskiej. Astrocent powstanie na Politechnice Warszawskiej. Środki przyznane na realizację projektu to ponad 37 mln zł. Więcej o Międzynarodowych Agendach Badawczych na s. 10.

BAZA Z KULTEM ŚWIĘTYCH

The Cult of Saints: a systematic, christendom-wide study of its origin, spread and development to projekt badawczy, który otrzymał Advanced Grant ERC. Międzynarodowym zespołem kieruje prof. Bryan Ward-Perkins z Uniwersytetu w Oksfordzie, a pracują w nim m.in. historycy z Uniwersytetu Warszawskiego pod kierunkiem dr. hab. Roberta Wiśniewskiego.

Naukowcy wyjaśniają, jak powstał, rozprzestrzenił się, pokonywał bariery kulturowe i ewoluował kult świętych – jedno z najważniejszych

zjawisk religijnych w świecie późnego antyku. Badania skupiają się nie tylko na świętych znanych w wielu krajach, lecz także na tysiącach postaci lokalnych. Uwzględniają też materiały powstałe we wszystkich językach starożytnego chrześcijaństwa: greckim, łacińskim, syriackim, koptyjskim, armeńskim i gruzińskim do końca VII wieku. Naukowcy stworzyli również bazę danych, która będzie dostępna online od 2018 roku.

Szczegółowe informacje na

cultofsaints.history.ox.ac.uk

UW CZŁONKIEM AISBL EUFAR

EUFAR – European Facility For Airborne Research to nazwa sieci infrastruktury, która powstała w 2000 roku i była finansowana z programów ramowych Unii Europejskiej: piątego, szóstego i siódmego. Głównym celem EUFAR, a następnie EUFAR2, było umożliwienie naukowcom wzajemnego korzystania z własnej infrastruktury samolotowej, a także wsparcie badaczy, którzy nie mieli w swoich państwach samolotów wyposażonych w specjalistyczne przyrządy pomiarowe.

Na UW działają dwa ośrodki, które uczestniczą w badaniach w ramach dotychczasowych projektów EUFAR, Zakład Fizyki Atmosfery Instytutu Geofizyki na Wydziale Fizyki, gdzie powstał przyrząd do pomiaru

temperatury z bardzo wysoką rozdzielczością, oraz Wydział Geografii i Studiów Regionalnych, na którym naukowcy prowadzą hiperspektralne badania powierzchni ziemi i roślinności.

W 2017 roku Uniwersytet Warszawski został jednym z ośmiu członków międzynarodowego stowarzyszenia AISBL EUFAR działającego według prawa belgijskiego. Stowarzyszenie kontynuuje działalność konsorcjum EUFAR. Instytucja będzie odpowiedzialna m.in. za tworzenie i utrzymywanie bazy danych pomiarowych, tworzenie wspólnych zasad opracowania danych (algorytmów) oraz e-communication – tym zajmie się UW. Prof. Hanna Pawłowska z Wydziału Fizyki reprezentuje uniwersytet w AISBL EUFAR.

W S+OCZEWCE

BARBARZYŃSKIE TSUNAMI

Barbarzyńskie tsunami. Okres Wędrówek Ludów w dorzeczu Odry i Wisły to tytuł wystawy interaktywnej, którą do marca 2020 roku będzie można oglądać w 11 miastach Polski. Wystawa przedstawia wydarzenia z dziejów Europy, które wstrząsnęły cywilizacją późnego antyku między schyłkiem IV a początkiem VI stulecia, czyli w okresie wielkiej wędrówki ludów. Na wystawie można oglądać m.in. antyczne monety, biżuterię, elementy stroju, uzbrojenie, szklane i gliniane naczynia. Wybór najistotniejszych zabytków z dorzecza Odry i Wisły wzbogacono o kilka znalezisk z obszarów nadczarnomorskich i z terenu Francji.

Ekspozycja jest efektem prac nad projektem Okres Wędrówek Ludów między Odrą a Wisłą finansowanym z grantu Narodowego Centrum Nauki, realizowanego na UW przez badaczy z Polski i zagranicy. Projektem kieruje prof. Aleksander Bursche z Instytutu Archeologii.

Od stycznia do marca wystawę można oglądać w Muzeum Archeologicznym w Warszawie,

od marca do maja – w Muzeum Lubelskim w Lublinie, od czerwca do sierpnia – w Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, a od sierpnia do października – w Muzeum w Łęborku.

Fot. M. Rudnicki.

PODIUM NAUKOWE

W ostatnich tygodniach poznaliśmy wyniki konkursów, w których zostali nagrodzeni pracownicy i studenci Uniwersytetu Warszawskiego. Poniżej prezentujemy zestawienie podsumowujące te osiągnięcia. Więcej aktualnych informacji można znaleźć na www.uw.edu.pl.

Konkursy międzynarodowe

W konkursie na międzynarodowe projekty badawcze organizowanym przez konsorcjum QuantERA nagrodzono projekt TAIOL: *Interferometria atomowa w sieciach optycznych*, w którym pracuje dr hab. Jan Chwedeńczuk z Wydziału Fizyki. W konkursie Joint Programming Initiative on Microbial Resistance finansowanie zdobył międzynarodowy projekt z udziałem prof. Magdaleny Popowskiej *INART – Ograniczenie transferu oporności na antybiotyki do łańcucha pokarmowego*.

Granty krajowe

Narodowe Centrum Nauki ogłosiło wyniki trzech konkursów. W konkursie Beethoven granty otrzymało 8 naukowców z UW, w Opus – 39, a w Preludium – 40. Fundacja na rzecz Nauki Polskiej rozstrzygnęła konkursy

w programach Team w którym grant otrzymał zespół dr. Krzysztofa Kobiela z Centrum Nowych Technologii, oraz konkurs Team-Tech Core Facility, w którym nagrodzono projekt kierowany przez prof. Krzysztofa Woźniaka z Wydziału Chemii. Oba granty mają wartość 3,5 mln zł. W konkursie Team-Tech Fundacja nagrodziła dr hab. Annę Wójciką z Warsaw Genomics, która otrzymała na badania prawie 3 mln zł.

Nagrody i stypendia

Prof. Anna Brożek z Wydziału Filozofii i Socjologii otrzymała nagrodę Narodowego Centrum Nauki w kategorii nauk humanistycznych. NCN przyznał jej wyróżnienie „za skonstruowanie oryginalnych teorii funkcji zdań pytających i rozkazujących, a także za uzupełnienie historii filozoficznej Szkoły Lwowsko-Warszawskiej, poprzedzone drobiazgowymi badaniami archiwalnymi”.

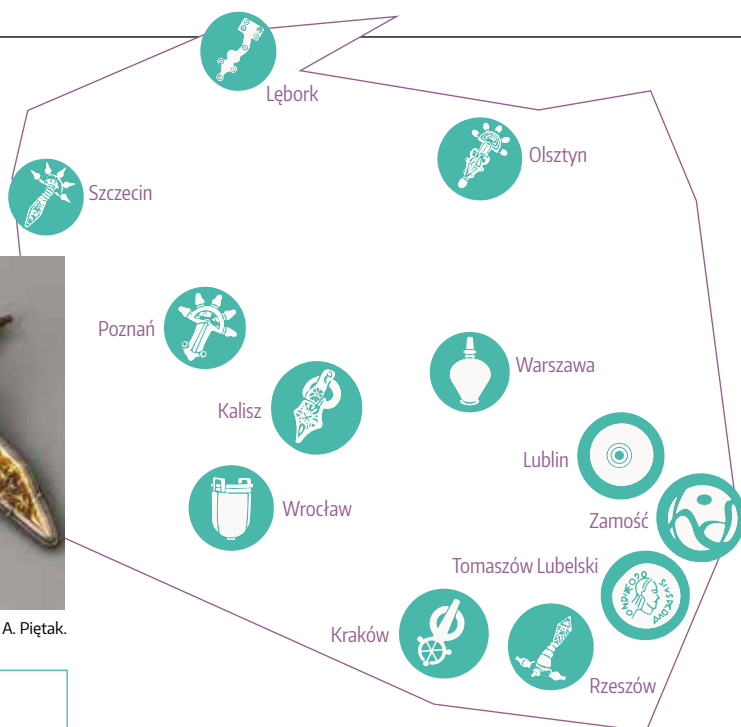
Prof. Andrzej Udalski z Obserwatorium Astronomicznego został laureatem Nagrody Naukowej Prezesa Polskiej Akademii Nauk. Wyróżnienie przyznano za decydujący wkład w rozwój nowej dziedziny badań astronomicznych.

Fot. G. Solecki, A. Piętak.

Z Limy do Warszawy

Do 27 maja w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie można oglądać wystawę *Skarby Peru. Królewski grobowiec w Castillo de Huarmey*. Zaprezentowano na niej artefakty z pierwszego, królewskiego, nienaruszonego grobowca preinkaskiej cywilizacji Wari odkrytego przez archeologów z UW – dr. Miłosza Giersza i dr Patrycję Prządkę-Giersz. Na ekspozycji można zobaczyć m.in. bogato zdobioną biżuterię, tkaniny i ceramikę – kilkadziesiąt naczyń, pochodzących z różnych regionów, oddalonych od siebie o tysiące kilometrów. Dzięki technikom multimedialnym można obejrzeć również odtworzony grobowiec.

Fot. A. Ring.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznało coroczne nagrody doświadczonym naukowcom, dydaktykom i organizatorom za wybitne osiągnięcia oraz za całokształt dorobku naukowego. Nagrodę I stopnia otrzymał prof. Piotr Bała z Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego. Ministerstwo wyróżniło też 24 młodych badaczy (do 35. roku życia) z UW, którzy mają znaczący dorobek naukowy uznany w środowisku międzynarodowym. 96 studentów i 11 doktorantów z UW otrzymało od MNiSW stypendia za osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe.

Dr Magda Szcześniak z Wydziału Polonistyki otrzymała tegoroczną nagrodę tygodnika „Polityka” przyznaną jej w kategorii nauk humanistycznych.

Dr hab. Paweł Kaczmarczyk, dyrektor Ośrodka Badań nad Migracjami, został laureatem konkursu „Złote Wachlarze” organizowanego przez Międzynarodową Organizację ds. Migracji.

Dr Wojciech Figiel z Wydziału Lingwistyki Stosowanej został laureatem nagrody głównej w Ogólnopolskim Konkursie Otwarte Drzwi na najlepszą pracę doktorską, której temat badawczy dotyczy niepełnosprawności.

Sukcesy studentów

Studenci Wydziału Matematyki, Informatyki i Mechaniki wygrali Akademickie Mistrzostwa Europy Środkowej w Programowaniu Zespołowym, które odbyły się w Zagrzebiu. W kwietniu drużyna informatyków z UW pojedzie do Pekinu, aby wziąć udział w światowym finale mistrzostw ACM ICPC.

Małgorzata Lewińska, studentka Wydziału Chemii, zwyciężyła w VII konkursie o Złoty Medal Chemii za pracę licencjacką, w której analizowała wykorzystanie aminokwasów w syntezie kapsuł molekularnych.

PRZEDSIĘBIORCZE INICJATYWY

Chcesz zrealizować na UW projekt naukowy, społeczny lub biznesowy? Masz już konkretny pomysł, czy może wciąż szukasz inspiracji? Dołącz do 1200 osób zaangażowanych w pracę nad własnymi przedsięwzięciami.

warsztatów prowadzimy zajęcia z programowania, druku 3D i budowy robotów, design thinking³, organizacji czasu, negocjacji czy marketingu – dodaje Jacek Sztolcman.

W inkubatorze odbywają się także Experts Days, czyli dni spotkań z ekspertami specjalizującymi się m.in. w analizie modelu biznesowego, prawie autorskim, finansowaniu projektu oraz wizerunku. Osoby, które nie mają jeszcze własnego pomysłu, mogą wziąć udział w cyklicznych spotkaniach Get inspired, podczas których studenci UW opowiadają, jak rozpoczęli działalność biznesową.

NOWY ROK – NOWE INICJATYWY

W 2018 roku oferta Inkubatora UW rozszerzy się. W styczniu rusza program Mentoring polegający na indywidualnej współpracy z ekspertem. Cykl mentorin-gowy potrwa do marca.

W lutym odbędzie się 2. edycja BraveCamp – obozu szkoleniowo-integracyjnego dla przedsiębiorczych studentów i doktorantów, którego celem jest stworzenie ciekawych projektów biznesowych. – Dzięki udziałowi w BraveCamp miałem okazję zweryfikować własny pomysł na biznes, stworzyć plan i strategię działania, a to wszystko pod okiem najlepszych ekspertów. Zdecydowanie polecam udział w przedsięwzięciu każdemu, kto chciałby zmierzyć się z rynkiem i zacząć swoją przygodę ze start-upami – mówi Przemysław Krawczyk, student geologii, uczestnik uniwersyteckiego obozu, który dziś pracuje w Inkubatorze UW.

W kolejnej edycji BraveCamp będą mogli wziąć udział także studenci i doktoranci Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Jest to jedna z wielu inicjatyw, które będą realizowane w ramach podpisanego porozumienia o współpracy między UW a WUM.

Miesiąc później w Inkubatorze UW rozpocznie się projekt BioTech Leaders Academy, którego celem jest wyszkolenie przyszłych kierowników projektów, liderów i naukowców zajmujących się branżą biotechnologiczną i biomedyczną. Akademia potrwa przez siedem weekendów. Przygotowano 96 godzin szkoleń i warsztatów ze specjalistami od zagadnień biznesowych i prawnych oraz kompetencji osobistych.

¹ Do dwóch lat od ukończenia studiów.

² Kryptowaluty to programy komputerowe, które generują miliony zadań do rozwiązania. Za ich poprawne przeliczenie zostajemy nagrodzeni umowną jednostką stanu posiadania, tzw. kryptowalutą. W skrócie zarabiamy na udostępnieniu w internecie mocy obliczeniowej swojego komputera. Kopanie kryptowalut to proces wydobywania kryptowalut.

³ Metoda tworzenia innowacyjnych produktów i usług za pomocą głębokiego zrozumienia problemów i potrzeb użytkowników.

– W inkubatorze prowadzę równolegle dwa projekty. Jeden społeczny o nazwie *Zanim Powiesz tak!*, czyli warsztaty dla par planujących wspólną przyszłość, oraz spin-off *Blue English*, którego celem jest nauka języków obcych dzieci i młodzieży z grupy *challenged* – mówi Wojciech Pokój, student psychologii.

Inkubator UW jest częścią Uniwersyteckiego Ośrodka Transferu Technologii. Studenci, doktoranci i absolwenci uniwersytetu, rozwijając swoją przedsiębiorczość, realizują przedsięwzięcia z dziedziny nauki, biznesu, a także o charakterze społecznym. Jest to możliwe dzięki wsparciu ekspertów, nowoczesnej infrastrukturze oraz przestrzeni do pracy.

– W inkubatorze udostępniamy przestrzeń dla grup, pokoje cichej pracy, sale konferencyjne, centrum projektowania i druku 3D, pracownię elektroniczną oraz nowoczesne miejsce do przeprowadzania warsztatów, tzw. warsztatownię. Z naszych przestrzeni skorzystało od września ponad 800 osób – mówi Jacek Sztolcman, kierownik inkubatora.

START-UPOWY MARATON

Od 20 do 22 października na UW odbyła się 1. edycja MatchIT – weekendowego wydarzenia, którego celem było stworzenie start-upów. Wzięło w nim udział ponad 80 studentów UW i WUM, 45 programistów z WMIM oraz 26 mentorów. Byli to studenci różnych kierunków, m.in. ekonomii, zarządzania, prawa, lingwistyki, kognitywistyki, ugrofinistyki, tybetologii i pedagogiki. Powstały interdyscyplinarne zespoły. Studenci stworzyli 17 projektów start-upowych, z czego cztery zostały wyróżnione przez jury. Dotyczyły m.in. zastąpienia reklam w internecie kopaniem kryptowalut² przez komputer użytkownika, a także stworzenia aplikacji dla osób niepełnosprawnych, która w bezpieczny sposób doprowadzi je do celu.

ZAINSPIRUJ SIĘ

SkillBox to cykl warsztatów rozwijających umiejętności miękkie, technologiczne i biznesowe. – W ramach

Lokalizacje Inkubatora UW

- » Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych
- » Wydział Fizyki
- » Wydział Neofilologii

Więcej informacji o inkubatorze na stronie www.inkubator.uw.edu.pl

PARTYCYPACYJNY PIERWSZY RAZ

Defibrylatory ratujące życie, domki dla jeży i hotele dla owadów, biblioteka pod chmurką, gimnastyka dla zdrowego kręgosłupa – to tylko niektóre pomysły zgłoszone w pierwszej edycji budżetu partycypacyjnego na Uniwersytecie Warszawskim. O tym, które z nich zostaną zrealizowane, dowiemy się pod koniec stycznia.

Lista wszystkich projektów
wraz z opisami znajduje się
na stronie

www.partycypacyjny.uw.edu.pl

W kolejnych edycjach warszawskiego budżetu partycypacyjnego coraz więcej mieszkańców stolicy chce decydować o tym, jak będzie wyglądała przestrzeń, w której mieszkają, pracują, uczą się i spędzają wolny czas. Warszawiacy głosowali już cztery razy, ale pomysł na wspólne decydowanie o tym, w jaki sposób zagospodarować część publicznych pieniędzy, jest o wiele starszy. Jego historia rozpoczęła się pod koniec lat 80. XX wieku w brazylijskim mieście Porto Alegre.

Dziś budżet partycypacyjny działa w około tysiącu miast na całym świecie. W Polsce po raz pierwszy zastosowano go w 2011 roku w Sopocie. Uniwersytet Warszawski jest jedną z pierwszych uczelni w kraju, w której wprowadzono tę formę współdecydowania o części środków pochodzących z budżetu uczelni. Budżety obywatelskie działają też w Szkole Głównej Handlowej i na Politechnice Gdańskiej.

KROK PO KROKU

Do uniwersyteckiego budżetu partycypacyjnego zgłoszono 86 wniosków. Po wstępnej weryfikacji zatwierdzono 37 z nich. Odrzucone projekty zazwyczaj nie spełniały wymogów formalnych, nie były ogólnodostępne, nie mogły być zrealizowane w ciągu roku lub istnieje inna możliwość ich wykonania. Następnie każdy z zatwierdzonych projektów był sprawdzany przez pracowników odpowiednich jednostek UW.

Sam projekt budżetu powstawał partycypacyjnie, co uważam za dobrą wróżbę. W jego tworzeniu brało udział wiele osób z Uniwersytetu. Wypracowywaliśmy model wspólnie z przedstawicielami różnych wydziałów, kampusów, administracji, studentów i doktorantów – prof. Anna Giza-Poleszczuk, prorektor UW ds. rozwoju.

Aby wnioski mogły zostać poddane głosowaniu, muszą być zgodne z obowiązującym prawem, misją, statutem oraz planami uczelni. Ważne są również możliwości techniczne i lokalizacyjne, a także to, czy pomysł jest ogólnodostępny. Na ostatecznie zakwalifikowane projekty będą mogli głosować studenci i pracownicy UW. Każdy będzie miał „do wydania” 300 tys. złotych, czyli równowartość całego budżetu. Oznacza to, że będzie można zagłasować na dowolną liczbę projektów, ale tak aby wartość wszystkich pomysłów, na które odda się głos, nie przekroczyła wartości całego budżetu. O projektach będzie można dowiedzieć się więcej od ich autorów podczas spotkania, które zaplanowano w styczniu. Głosować będzie można na stronie budżetu partycypacyjnego. Zwycięskie projekty zostaną zrealizowane w 2018 roku.

PRZEGLĄD POMYSŁÓW

Wśród pomysłów pojawiło się kilka dotyczących zajęć ruchowych, np. gimnastyki wzmacniającej mięśnie kręgosłupa. Są też propozycje aranżacji przestrzeni wspólnych zarówno w budynkach, jak i na kampusach, gdzie za pomocą ławek, leżaków i dodatkowej zieleni można stworzyć miejsca, w których wolne chwile chętnie spędzą studenci i pracownicy.

Autorzy części projektów pomyśleli również o zwierzętach, mieszkańcach uniwersyteckich terenów – stąd propozycje domków dla wiewiórek i jeży, skrzynek lęgowych dla ptaków oraz hoteli dla owadów. Są też pomysły na zamontowanie dystrybutorów coraz popularniejszej warszawskiej kranówki, a także zakup kilkunastu defibrylatorów – urządzeń wykorzystywanych podczas resuscytacji – których obsługi uczą się pracownicy UW na szkoleniach z pierwszej pomocy.

CO I KIEDY

STYCZEŃ

10	ogłoszenie listy projektów podlegających głosowaniu
12	prezentacje projektów przez ich autorów
15-29	głosowanie na projekty za pomocą strony budżetu
31	ogłoszenie wyników

KATEDRA KSZTAŁTOWANIA POSTAW

„Obywatelską misją Uniwersytetu jest kształtowanie takich elit Rzeczypospolitej, które będą w swej działalności posługiwać się *imperio rationis*, a nie *ratione imperii*”. To przesłanie, które ma realizować Katedra im. Tadeusza Mazowieckiego. Jej patron, polityk i mąż stanu, wprowadzał te idee w życie, za co Senat UW przyznał mu tytuł doktora *honoris causa*.

Rada Katedry kadencja 2017–2020

- » prof. Mirosław Wyrzykowski (przewodniczący)
- » prof. Marek Wąsowicz (kurator)
- » prof. Aleksander Hall
- » prof. Andrzej Friszke
- » prof. Marek Safjan
- » prof. Henryk Samsonowicz
- » red. Wojciech Mazowiecki
- » dr Anna Rosner (sekretarz)

Szczegółowe informacje
o Katedrze im. Tadeusza
Mazowieckiego

www.ktm.uw.edu.pl

Katedra powstała we wrześniu 2014 roku. W uroczystości jej powołania brali udział prezydent Bronisław Komorowski i prof. Marcin Pałys, rektor UW. Dwa wykłady inauguracyjne wygłosili profesorowie Aleksander Hall i Andrzej Waśkiewicz. Dyskusję studentów i prezydenta moderował prof. Marek Wąsowicz. We wszystkich wystąpieniach podkreślano, że miejsce katedry na uniwersytecie jest naturalne, ponieważ to właśnie uczelnia powinna być wspólnotą dialogu. Wymiana poglądów, ścieranie się argumentów, otwartość na nowe idee i pomysły powinny wiązać się tutaj z respektowaniem odmienności i poszanowaniem adwersarzy. W ten sposób uniwersytet rozwija umiejętność współpracy niezależnie od różnic politycznych, ideowych i wyznaniowych, tworzy wzory debaty publicznej, dzięki czemu kształtuje nie tylko postawy obywatelskie studentów, lecz także ich osobowości.

SPOTKANIA RÓŻNYCH PERSPEKTYW

Powołanie katedry stało się szansą na stworzenie miejsca debaty nad ważnymi problemami społecznymi i politycznymi. Wśród jej zadań należy wskazać rozszerzanie oferty nauczania w zakresie szeroko rozumianych nauk humanistycznych i społecznych. Katedra została powołana jako ogólnouczelniana jednostka organizacyjna. Ze względu na interdyscyplinarny charakter jest afiliowana przy Kolegium Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych i Społecznych. Dla studentów i doktorantów są organizowane wykłady, seminaria, konferencje, sympozja poświęcone tematowi polityczno-społecznemu w perspektywie polskiej, europejskiej i światowej. Szczególnie ważne są warsztaty mające na celu zdobywanie nie tylko wiedzy, lecz także kompetencji społecznych. Istotnym elementem dydaktycznym jest – ze względu na specyfikę założeń – praca w grupach, tak aby można było kształtować umiejętności współpracy i debaty publicznej, niezależnie od różnic ideowych. Chcielibyśmy, aby wszelkie formy pracy dydaktycznej były otwarte dla wszystkich studentów i wykładowców uniwersytetu, bo idea kształtowania przyszłych elit życia społecznego i politycznego wymaga współpracy i zaangażowania wielu środowisk uczelni.

Dotychczasowe działania katedry próbowały sprostać tym wyzwaniom. Prowadzone były zajęcia: Dylematy polskiej demokracji; Anatomia relacji międzyludzkich. Kapitał moralny; Nowy ład międzynarodowy; Understanding the rule of law and some human rights; Dylematy polskiej transformacji. Polityka rządu Tadeusza Mazowieckiego, a wśród wykładowców byli m.in. profe-

sorowie Geert Corstens, Aleksander Hall, Roman Kuźniar, Adam Rotfeld, Marek Safjan, Piotr Sztompka, Andrzej Waśkiewicz, Marek Wąsowicz i Mirosław Wyrzykowski.

POMYSŁY NA PRZYSZŁOŚĆ

Rada Katedry, powoływana przez rektora, przedstawia propozycje działań oraz długoterminnych planów i tematyki zajęć. Teraz najważniejszym zadaniem katedry jest rozbudowanie oferty dotyczącej edukacji obywatelskiej dla studentów UW, czemu mają służyć zajęcia w ofercie ogólnouniwersyteckiej. Równolegle będą organizowane jednorazowe wykłady imienia Tadeusza Mazowieckiego otwarte także dla osób spoza UW. Ich celem będzie zachęcenie słuchaczy do interdyscyplinarnej refleksji nad aktualnymi problemami społecznymi, państwa, prawa, a także przesłania historii.

Rządy prawa w ogromnym stopniu zależą od kultury prawnej społeczeństwa, na którą składa się zarówno wiedza, jak i świadomość prawna poszczególnych obywateli. W Europie upowszechnia się dziś przekonanie, że edukacja prawna i obywatelska są kluczem do zachowania ustrojowego standardu liberalnej demokracji. Mamy w Polsce dużo do zrobienia w tym zakresie. W znacznej mierze odpowiedzialność za to kształcenie spada na środowisko uniwersyteckie. Próbuje choć częściowo wypełnić tę lukę, kierując się zarazem otwartością jako przesłaniem katedry, chcielibyśmy przygotować materiały i scenariusze zajęć. Mogłyby być pomocne w realizowaniu przedsięwzięć dydaktycznych dotyczących edukacji obywatelskiej i kultury prawnej na uniwersytecie, ale też poza nim, tak aby z wiedzy i doświadczenia naszych wykładowców mogli korzystać pracownicy innych ośrodków. W sferze planów i przygotowań pozostaje też forma dyskusji i refleksji nad sposobem tworzenia prawa, treścią legislacji, poszanowaniem prawa i instytucji państwa.

Działania katedry powinny pozostawać w ścisłym związku z działającymi na uniwersytecie i poza nim organizacjami mającymi podobne cele. Jesteśmy przekonani, że taka współpraca jest nie tylko postulatem, lecz także koniecznością. Działalność katedry od początku jej istnienia wspiera, w ramach umowy zawartej z UW, Fundacja Konrada Adenauera. Niektóre zajęcia były również współfinansowane przez Fundację Stefana Batorego i Polsko-Amerykańską Fundację Wolności. Zapraszamy do udziału w zajęciach, wykładach i dyskusjach, a także do współpracy wszystkich, którzy w edukacji obywatelskiej dostrzegają szansę budowy silnego demokratycznego społeczeństwa obywatelskiego.

Dr Anna Rosner jest prawnikiem, zastępcą dyrektora Kolegium MISH i sekretarzem Katedry im. Tadeusza Mazowieckiego.

PRESTIGIOUS GRANTS

Prof. Piotr Sankowski from UW has obtained his third ERC grant. The scientist is trying to create simple, efficient and useful algorithms for several algorithmic problems.

Prof. Sankowski is the first person in Poland who received three European Research Council grants. His project is entitled "Towards Unification of Algorithmic Tools".

– We believe that some of the recent advances in algorithms provide us with an opportunity to make serious progress towards solving the challenges in the context of several fundamental algorithmic problems. The project is concerned with the creation of simple, efficient and useful algorithms for several algorithmic problems. In other words, we want to come up with a solution that would be the best possible for solving a given problem. In a sense, removing the need to look under the hood when solving it – says Prof. Sankowski.

Scholars from UW have received 14 of the 28 grants given to Polish institutions from the most prestigious European competitions of the European Research Council. Prof. Sankowski has obtained three ERC grants:

- › 2010 – Starting grant, 1 mln euro, "Practical Approximation Algorithms" project,
- › 2015 – Proof of Concept grant, 150 000 euro, "Practical Approximation Algorithms" project,
- › 2017 – Consolidator grant, 1.5 mln euro, "Towards Unification of Algorithmic Tools" project.

Assist. Prof. Joanna Sułkowska from the Centre of New Technologies became a new investigator of the European Molecular Biology Organization (EMBO).

EMBO elected 28 young scientists who represent some of the best up-and-coming group leaders in life sciences in Europe and beyond. During their 3-year tenure, the young investigators receive access to core facilities at the European Molecular Biology Laboratory in Heidelberg, funding to attend conferences, and an award of € 15 000. Assist. Prof. Sułkowska, a leader of the research group in the Interdisciplinary Laboratory of Biological Systems Modelling, has been awarded with the Young Investigators Programme to understand the role of entanglement in proteins and to use this knowledge to enhance progresses in medicine and nanotechnology to construct molecular machines.

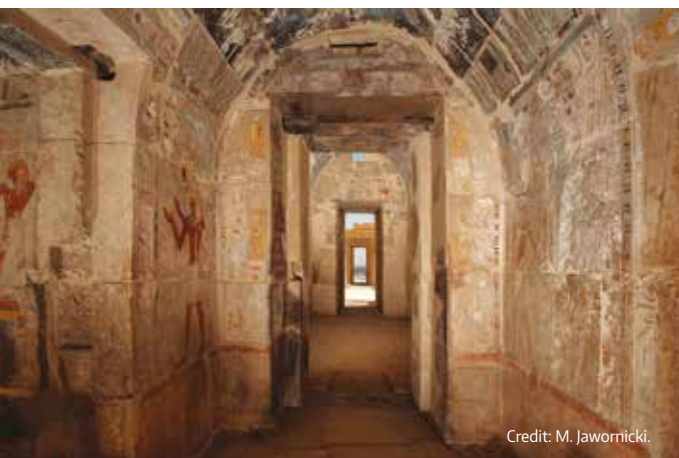
In 2014, she received her first EMBO Installation grant.

UW AROUND THE WORLD

Another part of the Temple of Hatshepsut at Deir el-Bahari is available to the public. The opening ceremony of the Main Sanctuary of Amun-Re and the Ptolemaic Portico was held on 9th December.

The Sanctuary of Amun-Re is located in the middle of the west wall of the Upper Courtyard of the Temple of Hatshepsut. It can be entered through the Ptolemaic Portico and the granite portal, situated exactly on the prolongation of the line of the ramps leading to the Lower and Middle Terrace. The Main Sanctuary

consists of the Bark Hall and the Statue Room with three chapels. The first room housed the sacred bark of Amun during the ritual and it is the most magnificent part of the complex. The most important moment of this ritual – placing the bark of the deity, which was brought there every year from the Temple at Karnak on the shoulders of priests, on a pedestal – was depicted on the side walls. There were also niches for statues of the members of the royal family who in this way participated in the cult together with the deity.

Credit: M. Jawornicki.

The Polish-Egyptian Conservation Mission at the Temple of Hatshepsut at Deir el-Bahari was founded in 1961 by Prof. Kazimierz Michałowski. Since then, archaeologists, restorers and architects associated with PCMA have been documenting and reconstructing the temple.

The Main Sanctuary of Amun-Re is one of the best-preserved rooms of the complex. After many years of reconstructions, the place is available to the public.

edited by: Katarzyna Bieńko

KWADRANS AKADEMICKI

GORĄCY TEMAT: SKAZANI NA ANGIELSKI?

Obowiązkowym elementem strategii umiędzynarodowienia każdej uczelni w krajach nieanglojęzycznych jest rozwój oferty studiów w języku angielskim, co ma przyciągnąć na uniwersytety obcokrajowców. Holenderskie Ministerstwo Edukacji postanowiło sprawdzić, czy faktycznie rozwiązanie to sprzyja przyciąganiu talentów z całego świata. Odpowiedź jest twierdząca, jest jednak jedno „ale”. Kierunki w języku angielskim przyciągają talenty, ale tylko na chwilę. Ich absolwenci, studiując po angielsku, nie mają okazji do nauczania się języka holenderskiego w stopniu umożliwiającym im później podjęcie atrakcyjnej pracy. Dlatego, jak pokazują dane, tylko 27% z nich pozostaje po studiach w Holandii i podejmuje tam pracę. Rozwiązaniem mógłby być rozwój oferty studiów umożliwiających naukę w wielu językach, w tym w języku ojczystym kraju, w którym znajduje się dany uniwersytet.

Na inny negatywny aspekt studiów w języku angielskim zwracała uwagę już kilka lat temu Konferencja Rektorów Uczelni Niemieckich oraz naukowcy, którzy prowadzili badania w Austrii. Chodzi o jakość wykształcenia zdobywanego na studiach anglojęzycznych przez osoby, dla których nie jest to język ojczysty. Analizy potwierdziły, że – studiując we własnym języku – mamy szansę lepiej zrozumieć zagadnienia prezentowane podczas ćwiczeń i wykładów. Tym samym

zdobywamy większą wiedzę i umiejętności niż na tych samym studiach, ale prowadzonych w języku angielskim.

Kwestia nauczania w języku angielskim trafiła niedawno pod osąd Włoskiego Sądu Konstytucyjnego. Chodziło o przepisy umożliwiające włoskim uczelniom prowadzenie kierunków wyłącznie w języku angielskim. Sąd orzekł, że takie postępowanie może doprowadzić do wyparcia języka włoskiego z nauczania w niektórych dyscyplinach. Jednocześnie dyskryminuje studentów, którzy znają tylko włoski, a także łamię zasadę wolności akademickiej, gdyż wykładowcy nie mają wyboru odnośnie do języka, w którym będą prowadzić zajęcia.

Drugim – obok anglojęzycznych programów – obowiązkowym elementem strategii umiędzynarodowienia uniwersytetów jest aktywny udział w wymianie akademickiej studentów oraz pracowników. Badania przeprowadzone przez naukowców z Rotterdam University of Applied Sciences sugerują, że oferowaniu studentom wykładów prowadzonych przez obcokrajowców powinno towarzyszyć organizowanie dla nich zajęć dotyczących komunikacji międzykulturowej. Jak się okazało, akcent zagranicznych wykładowców obniża ich wiarygodność w oczach słuchających, utrudnia nawiązanie relacji między profesorem i uczestnikami wykładów oraz zniechęca studentów do zapisywania się na takie zajęcia.

JEDNYM ZDANIEM

„Zachodnie uniwersytety muszą z pełną stanowczością podkreślać, że wolność akademicka ma kluczowe znaczenie i że współpraca naukowa z partnerami z Chin oraz innych krajów musi spełniać dokładnie takie same standardy etyczne i wymagania odnośnie do wolności akademickiej, jakie obowiązują w ich krajach ojczystych” – takich rad prof. William Callahan z London School of Economics and Political Science, ekspert w dziedzinie stosunków międzynarodowych, udzielił rektorom placówek założonych przez zachodnie uczelnie na terenie

Państwa Środka, takich jak University of Nottingham Ningbo China czy New York University Shanghai. Jego komentarz ma związek z próbami zwiększenia kontroli przez chiński rząd nad tego rodzaju ośrodkami, do których miało dochodzić w ostatnim czasie. Władze tych placówek nie potwierdzają doniesień medialnych. „Musimy zaakceptować, że pewne tematy, które gdzie indziej mogłyby być przedmiotem publicznej debaty uniwersyteckiej, na terenie Chin mogłyby wprowążyć w zakłopotanie lokalne władze” – tłumaczy prof. Chris Rudd, rektor UNNC.

KOLEJNO ODLICZ

O 24% mniejsze prawdopodobieństwo bezrobocia w ciągu sześciu miesięcy od ukończenia studiów dotyczy brytyjskich absolwentów, którzy w trakcie nauki brali udział w programach wymiany akademickiej, w stosunku do tych, którzy nie skorzystali z takiej okazji.

300 tys. zagranicznych studentów do 2020 roku – taki cel postawiła sobie Japonia, ogłaszając w 2008 roku *300,000 Foreign Student Plan*. Wówczas na blisko 800 japońskich uczelniach uczyło się 140 tys. obcokrajowców. Plan miał być jednym z ratunków dla tamtejszych uniwersytetów, szczególnie z sektora prywatnego, których istnieniu zagrażał kryzys demograficzny. Jest duża szansa, że Japonii uda się osiągnąć ten cel, w 2016 roku liczba obcokrajowców osiągnęła 240 tys. – jednak głównie za sprawą

przybyszów z Chin, których na japońskich uczelniach jest już 100 tys. Dlatego teraz Japonia zastanawia się, jak przyciągnąć osoby z innych kontynentów, co przyczyniłoby się do rzeczywistego zwiększenia konkurencyjności Japonii na globalnym rynku edukacyjno-naukowym.

40 tys. zagranicznych studentów do 2020 roku – taką strategię przyjął z kolei w 2015 roku rząd Węgier. Obecnie studiuje tam ok. 23 tys. obcokrajowców. W głoszeniu wsparcia dla wymiany akademickiej z innymi krajami nie przeszkadzają rządowi w Budapeszcie jednoczesne kontestowanie idei integracji europejskiej i działania mające na celu likwidację Central European University – uczelni działającej na Węgrzech, ale założonej przez prywatną organizację amerykańską. 80% studentów CEU to obcokrajowcy.

opracowanie: Katarzyna Łukaszewska

źródła: www.timeshighereducation.com, www.universitiesuk.ac.uk, www.cortecostituzionale.it, www.universityworldnews.com, hedclub.com

COPY & PASTE

1 JAWNOŚĆ RECENZJI I SUPERRECENZJI

Prof. Maria Korytowska z Uniwersytetu Jagiellońskiego skomentowała sprawę recenzji grantowych oraz doktorskich i habilitacyjnych:

Poza rzetelnymi i rzeczowymi spotykamy recenzje pisane z powodów pozamerytorycznych (życzliwości dla recenzowanego bądź przeciwnie, chęci zaszkodzenia mu), koniunkturalnych lub pisanych z obawy przed środowiskiem, z którego wywodzi się recenzowany. Niekiedy, a nawet często, recenzje bardzo krytyczne (wręcz negatywne w wymowie) zakończone bywają wnioskiem pozytywnym, „żeby się nie narażać”. W tej sytuacji skądinąd słuszna zasada *peer review* wydaje się nadal nie do końca funkcjonalna. A gdyby tak ją udoskonalić? Pomysł jest następujący: wszystkie recenzje mogłyby być zrecenzowane – mogły, nie musiały. Losowo można by poddać ocenie wszystkie recenzje (na sto pier, grantowe) bez względu na ich przedmiot, wymowę i wniosek, natomiast obowiązkowo te, które budzą zasadne wątpliwości. A więc na przykład recenzje negatywne z pozytywnym wnioskiem. Recenzje „towarzyskie”, „spółdzielniiane” bądź napisane z wyraźnie złych pobudek.

Kto miałby się tym zajmować? Jakiś organ nadrzędny – bez względu na to, jaką nazwę ewentualnie przyjmie – już istniejący lub specjalnie powołany. Warunkiem skuteczności działania jednak musiałyby być jawność wszelkich recenzji – także tych superrecenzji, czyli recenzji oceniających recenzje. Recenzja nierzetelna bądź nieuczciwa, a także niespełniająca wymogów, poddana superrecenzji, byłaby ujawniana, a nazwisko jej autora – upubliczniane. Jeśli chcemy uzdrowić sytuację w nauce i szkolnictwie wyższym, zacząć należałoby raczej nie od jej przeorganizowywania, a od znalezienia prób jej uleczenia.

Odbudowania – w sposób jawny i skuteczny – etosu naukowca, również (a może zwłaszcza?) w jego roli oceniającego cudzą pracę, cudzy dorobek, cudze plany. Wiedząc, że sam może zostać oceniony, a jego ewentualna niekompetencja ujawniona, zapewne działałby bardziej rozsądnie – uczciwiej, rzetelniej.

PEER REVIEW I WSTYD, „PAUZA AKADEMICKA”, 7 GRUDNIA 2017

2 KONSENSUS UCZELNIANY

Dr hab. Maciej Duszczyk, prorektor ds. nauki na UW na pytanie o proponowane zmiany dotyczące roli rektora w nowej ustawie o szkolnictwie wyższym i nauce odpowiedział:

Podoba mi się wzmocnienie roli rektora, ale i jego odpowiedzialności. Większa władza równa się większa odpowiedzialność. Podoba mi się też zasada transparentności podejmowania działań. Rektor jest wzmocniony, ale utrzymane zostały wszystkie ciała kolegialne. Podstawą jest

to, że rektor będący przywódcą wspólnoty akademickiej podejmuje decyzje w ramach konsensusu uczelnianego. Na koniec to on podejmuje decyzje, jednak wszystkie procedury demokratyczne są uwzględnione w ramach tej ustawy. Senat w statucie będzie mógł określić zasady wspierające rektora w podejmowaniu dobrych decyzji.

NIE MA UNIwersYTETU BEZ AUTONOMII, „PRZEGLĄD”, 27 LISTOPADA 2017

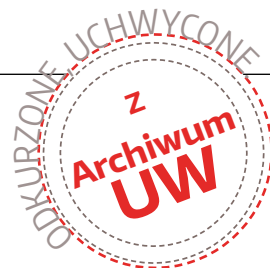
Cykl rozmów z absolwentami Uniwersytetu Warszawskiego zatytułowany *Jestem z UW* był jednym z elementów obchodów dwusetlecia uczelni, które społeczność akademicka świętowała w 2016 roku. Teksty były publikowane na stronie poświęconej jubileuszowi uniwersytetu. Teraz cykl jest kontynuowany na stronie Klubu Absolwentów UW, gdzie ostatnio ukazała się rozmowa z Haliną Ładzińską-Hellmann, 104-latką, która w 1938 roku została absolwentką chemii. Poniżej prezentujemy fragment wywiadu dotyczący jej czasów studenckich.

Studiowało się świetnie również dlatego, że miałam znakomitych wykładowców. Jednym z nich był Mieczysław Centnerszwer, promotor mojej pracy dyplomowej. On specjalizował się w chemii fizycznej i zajmował się głównie kinetyką reakcji chemicznych. Mieszkał na uczelni, tuż przy pracowni chemicznej i często się spotykaliśmy.

(...) Na uniwersytecie była cała plejada znakomitych chemików. Wśród nich Kazimierz Jabłczyński, współzałożyciel Wolnej Wszechnicy Polskiej, specjalizujący się w elektrochemii, Wiktor Lampe, jeden z pierwszych chemików syntetyzujących barwniki do kolorowej fotografii. Znakomite wykłady miał Stefan Mazurkiewicz, czołowy przedstawiciel warszawskiej szkoły matematycznej. On był znany jako edukator kształcący najlepszych polskich kryptologów w Biurze Szyfrów Wojska Polskiego. Wszystkie sale wykładowe i laboratoria znajdowały się na terenie uniwersytetu pięknie położonego przy Krakowskim Przedmieściu. Tylko zajęcia z fizyki z miłym, ale przemądrzałym prof. Stefanem Pierńkowskim, twórcą znanej w świecie polskiej szkoły fizyki doświadczalnej, mieliśmy na ulicy Hożej.

Rozmowę przeprowadził Eugeniusz Pudlis.
Całość można przeczytać na stronie www.klubabsolwentow.uw.edu.pl.

PRZY ŁOPACIE

W okresie PRL każdy obywatel miał od czasu do czasu chwycić za łopatę i w czynie społecznym pracować dla ojczyzny. Szczególnie na Uniwersytecie Warszawskim miało to wymiar nie tylko utylitarny, ale wręcz ideologiczny, bo praca fizyczna zbliżała inteligencję do klasy robotniczej.

Odgruzowywanie uniwersyteckiego kampusu głównego, 1945 rok, zbiory Muzeum UW.

Dr Robert Gawkowski jest znawcą dziejów uniwersytetu i historii sportu. Pracuje w Archiwum UW.

Początkowo odgruzowywano stolicę. Potem studenci pracowali przy żniwach, a w latach 70. grabili liście. Praca w czynie społecznym z wolna traciła swój sens, by w ostatnich latach PRL stać się pośmiewiskiem i wręcz karykaturą „prac społeczno-użytecznych”.

STUDENCI CZY PRZODOWNICY

W dwudziestolecie międzywojennym akademicka Warszawa świętowała „Tydzień Akademika”. Podczas tych dni, które w pewien sposób przypominały dzisiejsze juwenalia, stołeczni żacy kwestowali na rzecz niezamierzonych studentów. Teatry i chóry akademickie dawały występy, podczas których zbierano fundusze na budowę stołówek studenckich czy akademików. To, co wtedy wybudowano dzięki zbiorowemu wysiłkowi, wojna obróciła w ruinę i zgłiszcza.

W listopadzie 1948 roku podczas „Tygodnia Studenta” młodzież z UW znów kwestowała, a zebrane fundusze miały pomóc w odbudowie Warszawy. Rektor ogłosił, że w środę 17 listopada po godzinie 15. nie odbędą się wykłady, a w zamian za to studencka brać miała z łopatami oczyszczać teren UW. W pozostałe dni studenci mogli uczestniczyć w wydarzeniach artystyczno-kulturalnych i sportowych, podczas których zbierano datki. Akademicki Teatr Objazdowy ruszył nawet do podwarszawskich miejscowości. Z dokumentów przechowywanych w Archiwum UW wynika, że jednym ze studentów

odpowiedzialnych za scenografię był Bohdan Butenko. Znany rysownik był wtedy studentem Wydziału Humanistycznego.

Atmosfera podczas „Tygodnia Studenta” w 1948 roku nie różniła się specjalnie od podobnych akcji organizowanych przed wojną. Jednak rok później rektor Franciszek Czubalski apelował do wszystkich pracowników i młodzieży akademickiej: „Realizacja 6-letniego planu odbudowy stolicy, nakreślonego przez Prezydenta RP B. Bieruta, stała się sprawą honoru wszystkich obywateli. Przy wykonywaniu planu nie może zabraknąć naszej uczelni”. Zgodnie z apelem sformułowanim w stylu urzędniczym studenci UW mieli się stawić na dziedzińcu (w niedzielę 25 września o 8.00) i „w szeregach udać się na teren Muranowa, gdzie złączą się we wspólnym wysiłku z całą ludnością m.st. Warszawy przy odbudowie naszej drogiej Stolicy”.

Szło nowe. Na inauguracji roku akademickiego wysłuchano przemówienia przodownika pracy. Kult pracy społecznej, zaczerpnięty z radzieckich subotników, był coraz wyrazistszy.

OD CZYNU DO ZABAWY

Minęło ponad pół roku i oto w kwietniu nowy rektor Jan Wasilkowski apelował do pracowników naukowych, administracji i studentów o udział w pochodzie pierwszomajowym i w towarzyszących mu czynach społecznych. W liście otwartym z 11 kwietnia rektor precyzował: „Czyn zaczyna się 12 IV od 15.00 i trwać będzie 3 godziny dziennie. Nadzór nad pracami sprawować będą specjalnie wyznaczeni kierownicy robót”. Studenci mieli sprzątać dziedzińce, a w nagrodę 29 kwietnia uczestniczyć w akademii zorganizowanej w Sali Kolumnowej i w zabawie. Czyn społeczny, akademicka zabawa, wszystko to miało sprawić, by studenci i pracownicy uczelni poznali się, polubili i wspólnie z radością uczestniczyli w pochodzie pierwszomajowym. Na wszelki wypadek rektor apelował o jak najliczniejszy udział w święcie i dodawał, że kolumna marszowa z uniwersytetu będzie szła na początku pochodu i będzie dobrze widoczna.

Powoli czyny społeczne przestawały być świętem, a stawały się coraz słabiej kamuflowanym przymusem kojarzonym z niechcianą rzeczywistością. W latach 50. pewną nowością było tworzenie ze studentów brygad żniwno-omłotowych. Już nie szli z łopatą w miasto, tylko latem ciężarówkami jechali w teren, by pomóc rolnikom. Takimi wyjazdami (o różnej skali przymusu) kierował uczelniany aktyw ZSP i ZMP. Jak pisał w „Monumenta Universitatis Varsoviensis” dr hab. Błażej Brzostek: „Pomoc przy zbiorach jabłek, wykopkach w spółdziel-

MIKROBIOLOG GAWĘDZIARZ

WSPOMNIENIE

PROF. ROMANA MYCIELSKIEGO

Całe życie zawodowe profesora było związane z Uniwersytetem Warszawskim.

Urodził się we Wrześni w pałacu na Opieszynie, siedzibie rodu Mycielskich. W 1939 roku wraz z rodziną został stamtąd wysiedlony przez Niemców. W 1951 roku zdał maturę w Karpaczu, lecz przez ziemiańskie pochodzenie nie został dopuszczony do egzaminu wstępnego na uczelnię. Studia na Wydziale Biologii UJ rozpoczął dopiero pięć lat później. Ze względu na brak specjalizacji mikrobiologicznej po trzech latach przeniósł się na Wydział Biologii i Nauk o Ziemi UW. Studia ukończył w 1963 roku. Napisał pracę dotyczącą genetyki bakterii *Escherichia coli*. Tą tematyką zajmował się także na studiach doktorskich i podczas pracy nad habilitacją.

W 1975 roku przeniósł się z Zakładu Mikrobiologii Ogólnej do Zakładu Mikrobiologii Środowisk, którym kierował w latach 1980-2003. Prowadził badania podstawowe nad mikroorganizmami wykorzystywanymi w bioremediacji środowiska. Podejmował też próby ich praktycznego zastosowania do oczyszczania ścieków z fenoli, metali ciężkich i węglowodorów, a także do rekultywacji zaolejonej gleby i rozkładu fosfogipsów, powstających podczas produkcji nawozów sztucznych. W latach 1984-1991 był dyrektorem Instytutu Mikrobiologii. W 1989 roku otrzymał tytuł profesora.

Prof. Roman Mycielski, autor ponad 40 prac z dziedziny genetyki bakterii i mikrobiologii środowisk, był nie tylko uznanym naukowcem, lecz także świetnym charyzmatycznym wykładowcą, bardzo cenionym i lubianym przez studentów. Miał doskonałą pamięć, był znakomitym gawędziarzem. Napisał dwie autobiograficzne książki ze wspomnieniami – *Pałac na Opieszynie* i *Po zwycięstwie. Pałacu na Opieszynie ciąg dalszy*.

Zmarł 28 listopada 2017 roku. Był lubiany i szanowany przez współpracowników. Doradzał w sprawach naukowych, pomagał potrzebującym. W pamięci osób, które z nim pracowały, pozostanie jako ciepły, przyjazny, pełen życzliwości, dobry Człowiek.

Autorami wspomnień są współpracownicy profesora z Instytutu Mikrobiologii UW. Zdjęcie pochodzi z archiwum prywatnego.

niach czy PGR-ach bywała uzupełniana misją indoktrynacji rolników indywidualnych. Grupy studenckie przekonywać miały o dobrodziejstwach kolektywizacji, krążąc od domu do domu". Z reguły nie przynosiło to rezultatów, bo częstokroć sami przekonujący nie byli przekonani.

WĄTPLIWY ZAPĄŁ

Samą studencką pracę na polu oficjalnie bardzo sobie chwalono. W 1955 roku dyrektor PGR Zybułtowo napisał nawet stosowny list do „Dyrekcji Uniwersytetu”. W liście tym przechowywanym w Archiwum UW (syg. AC4331, pisownia oryginalna) czytamy: „Studenti pracowali sumiennie, normy dzienne wyrabiali, a nawet przekraczali w dużo wypadkach. Swoją pracą i swoim zachowaniem się mobilizowali nasze załogi do większej wydajności pracy, oraz prowadzenia się ich moralnie było nie naganne. Dyrekcja PGR przesyła serdeczne podziękowania dla Dyrekcji Uniwersytetu”. Po tak miłym liście w imieniu uczelni prorektor Teodor Kopcewicz publicznie wyróżnił pracowitych studentów z brygady żniwno-omłotowej.

W rzeczywistości, jak pisze Błażej Brzostek, efektywność pracy była mocno wątpliwa. W tym samym roku studenci Wydziału Dziennikarskiego pracujący w PGR pod Szczecinem nie wykonali norm. W święta nie chcieli pracować, nie prowadzili żadnej akcji politycznej i nawet nie zorganizowali akademii 22 lipca w rocznicę Manifestu PKWN. Zostali zapamiętani jako obiboki.

Mimo coraz większych wątpliwości idea czynu społecznego wciąż trwała. W latach 70. studenci i pracownicy UW uczestniczyli w październikowych czynach społecznych. W 1971 roku według oficjalnych danych wzięło w nich udział 2 tys. osób. Grabili liście i zamiatali ulice Powiśla. Dwa lata później akademicy z UW pracowali przy powstającej Wisłostradzie. Przed pracą delegaci z uczelni spotkali się „z aktywnym młodzieżowym stołecznym zakładem produkcyjnym”. Jeśli spotkanie miało dodać studentom dodatkowej energii i chęci do działania, to najwyraźniej nie spełniło oczekiwań. W czynach społecznych w 1973 roku wzięło udział już tylko 1,7 tys. studentów i pracowników. Co gorsze, jak opowiadali mi uczestnicy tych prac, „na początku było 1,7 tys. osób i tyle łopat. Po godzinie liczba łopat była taka sama, ale ludzi o połowę mniej”. Fikcja prac społecznych była coraz bardziej dostrzegalna. Mimo to o czynach społecznych Roczniki UW (z 1971 i 1973 roku) pisały jak o „najważniejszych wydarzeniach z życia naukowego i organizacyjnego Uniwersytetu Warszawskiego”.

ODESZLI

• 25.09.2017

KRYSZYNA JASTRZĘBSKA

wieloletni pracownik inżynierjno-techniczny w Pracowni Elektroanalizy Chemicznej

• 29.09.2017

TOMASZ GÓRECKI

archeolog, od 2003 roku kierownik misji Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej w Sheikh Abd el-Gurna

• 13.10.2017

PROF. DR HAB. LEONARD ŁUKASZUK

długoletni wykładowca w Instytucie Stosunków Międzynarodowych, specjalista w dziedzinie prawa międzynarodowego

• 26.10.2017

DR MARIA KRYSZYNA WÓYCICKA

w latach 1953-1969 adiunkt w Katedrze Chemii Fizycznej

• 28.10.2017

PROF. DR HAB. MARCIN MOSTOWSKI

wieloletni pracownik Instytutu Filozofii, specjalista w dziedzinie logiki i filozofii matematycznej

• 2.11.2017

PROF. DR KLAUS ZERNACK

doktor *honoris causa* Uniwersytetu Warszawskiego, badacz historii Europy Środkowo-Wschodniej i stosunków polsko-niemieckich

• 13.11.2017

DR JACEK SKOCZYŃSKI

długoletni wykładowca na Wydziale Prawa i Administracji, specjalista z zakresu prawa pracy

• 16.11.2017

DR MAREK CIELECKI

wieloletni pracownik Wydziału Psychologii, zajmował się psychologią społeczną

• 19.11.2017

PROF. DR HAB. MARIAN GRYNBERG

wykładowca na Wydziale Fizyki, wybitny specjalista w dziedzinie fizyki ciała stałego

• 19.11.2017

PROF. MILAN MOGUŠ

językoznawca, w latach 1961-1963 lektor języka serbsko-chorwackiego w Katedrze Filologii Słowiańskiej

• 28.11.2017

PROF. DR HAB. ROMAN MYCIELSKI

emerytowany wykładowca Wydziału Biologii, specjalista w dziedzinie mikrobiologii środowisk. Wspomnienie o profesorze publikujemy na poprzedniej stronie.

• 3.12.2017

DR AGNIESZKA KAPUŚCIŃSKA

wykładowczyni na Wydziale Pedagogicznym specjalizująca się w pedagogice przedszkolnej

• 7.12.2017

MAGDALENA LEŚNIEWSKA

doktorantka w Instytucie Literatury Polskiej

• 12.12.2017

INŻ. ANDRZEJ SUDA

długoletni pracownik Wydziału Fizyki

• 23.12.2017

PROF. DR HAB. WŁADYSŁAW ZACZYŃSKI

emerytowany wykładowca na Wydziale Pedagogicznym, specjalista w dziedzinie metodologii badań pedagogicznych

• 27.12.2017

PROF. DR HAB. STANISŁAW LEON BAŻAŃSKI

emerytowany pracownik Wydziału Fizyki, fizyk teoretyczny, znawca teorii względności

TADEUSZ P. RUTKOWSKI

Józef Polikarp Brudziński (1874-1917). Budował w dniach zamętu i zwątpienia...

Biografia Józefa Polikarpa Brudzińskiego (1874-1917), wybitnego lekarza, działacza politycznego i społecznego oraz pierwszego rektora Uniwersytetu Warszawskiego, po odrodzeniu uczelni w 1915 roku. Krótkie, trwające zaledwie 43 lata, życie Józefa Brudzińskiego było wypełnione intensywną działalnością na wielu polach. Po studiach medycznych w Dorpacie i Moskwie specjalizował się w pediatrii. Był organizatorem i lekarzem naczelnym szpitala Anny Marii w Łodzi (1903-1910) oraz szpitala im. Karola i Marii w Warszawie (od 1913 roku). Prowadził badania głównie w zakresie patologii przewodu pokarmowego u dzieci oraz neurologii dziecięcej. Światową sławę zyskał dzięki pracom nad zapaleniem opon mózgowo-rdzeniowych (tzw. objaw Brudzińskiego). Po wybuchu I wojny światowej i wycofaniu się Rosjan z Warszawy bardzo zaangażował się w działania na rzecz polonizacji Uniwersytetu Warszawskiego, a 13 października 1915 roku został wybrany na rektora tej uczelni. W 1916 roku pełnił też funkcję przewodniczącego Rady Miasta Warszawy. Przypadająca w 2017 roku 100. rocznica śmierci Józefa Polikarpa Brudzińskiego jest dobrą okazją do przybliżenia jego dokonań.

ZEBRALI, OPRACOWALI I OPATRZYLI KOMENTARZAMI

ZOFIA HELMAN, ZBIGNIEW SKOWRON,

HANNA WRÓBLEWSKA-STRAUS

Korespondencja Fryderyka Chopina tom 2, 1831-1839, część 1. i 2.

Drugi z trzech tomów korespondencji Fryderyka Chopina, bogato ilustrowany m.in. autografami listów, opatrzone indeksami, wykazami źródeł, miscellaneami, bibliografią i notami biograficznymi postaci związanych z artystą. Kryterium podziału listów stanowią najważniejsze cezury w życiu i twórczości Chopina. Jest to korespondencja związana z latami młodości kompozytora oraz z okresem spędzonym za granicą po upadku powstania listopadowego aż do przyjazdu Chopina do Paryża wczesną jesienią 1831 roku, jak również z początkiem stałych letnich pobytów kompozytora w posiadłości George Sand w Nohant. Tom drugi ukazał się w dwóch woluminach, które obejmują:
część 1. – listy pisane od listopada 1831 do września 1838 roku,
część 2. – listy pisane od listopada 1838 do maja 1839 roku.

JERZY DZIK

Biologia, czyli sens życia

Zwięzłe wprowadzenie do najnowszej wiedzy o świecie istot żywych, uwypuklające powiązania biologii z fizyką, chemią, geologią i szeroko pojętą humanistyką. Autor, odpowiadając na fundamentalne pytania dzisiejszej nauki, opisuje zjawisko życia na coraz wyższych poziomach organizacji: od powstawania najwcześniejszych form życia biologicznego przez budowę i działanie komórek, rozwój, anatomię i funkcjonowanie organizmów wielokomórkowych po wyjątkowe związki między organizmami, takie jak symbioza i altruizm oraz pozycję człowieka w przyrodzie:

- * komórki – osobniki – ekosystemy: organizacja i współistnienie,
- * geny i genomy: programy działania organizmów,
- * płeć: przyczyny i konsekwencje jej istnienia,
- * ewolucja: różnorodność, złożoność i uproszczenia żywego świata,
- * człowiek: wytwór i zaprzeczenie przyrody.

Bogato ilustrowana książka, napisana przejrzystym, wolnym od naukowego żargonu językiem będzie znakomitą pomocą dla studentów pierwszych lat kierunków przyrodniczych, a także uczniów i nauczycieli szkół średnich.

2018

STYCZEŃ

PON.	WT.	ŚR.	CZW.	PT.	SOB.	NIEDZ.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

głosowanie
na projekty

ogłoszenie wyników

Pod koniec stycznia poznamy projekty, które zostaną zrealizowane w pierwszej edycji uniwersyteckiego budżetu partycypacyjnego. Głosować mogą studenci i pracownicy UW. Do zagospodarowania jest 300 tys. złotych.

Więcej na s. 25.